



**Извештај о раду
Центра за развој услуга социјалне заштите
„Кнегиња Љубица“ Крагујевац
за 2021. годину**

Крагујевац, фебруар 2022. година

САДРЖАЈ

1. УВОДНИ ДЕО

- Основне информације о Центру за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“

2. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2021. ГОДИНУ

- Законски оквир
- Организација рада Центра „Кнегиња Љубица“
- Услови рада

3. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗОВАНИМ УСЛУГАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

• Услуге за децу и младе

- Прихватилиште за децу и младе
- Прихватилиште за жртве насиља у породици
- Дневни боравак за децу из породица у ризику
- Дневни боравак за децу и младе са проблемом у понашању

• Услуге за одрасле и остареле особе

- Дневни боравак за старије особе
- Помоћ и нега у кући за одрасле и старије особе

• Саветодавно – терапијске услуге

- Саветовалиште за брак и породицу

4. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ ЦЕНТРА

4. ИНФОРМИСАЊЕ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И САРАДЊА СА СОЦИЈАЛНИМ АКТЕРИМА

6. ЕДУКАЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ

7. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ

8. ФИНАНСИРАЊЕ ЦЕНТРА „КНЕГИЊА ЉУБИЦА“ У 2021. ГОДИНИ

На основу члана 14. Одлуке о оснивању Центра за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“ Крагујевац („Службени лист града Крагујевца“ број 14/11, 42/12 и 43/16 и 14/20 “ и 25/21) и члана 21. став 1. алинеја 4. Статута Центра за развој услуга социјалне заштите «Кнегиња Љубица» Крагујевац број 110/1-2206 /20 од 16.11.2020.године, Управни одбор Центра је на седници одржаној 25.02.2022. године донео :

**Извештај о раду
Центра за развој услуга социјалне
заштите „Кнегиња Љубица“ Крагујевац
за 2021. годину**

1. УВОДНИ ДЕО

Основне информације о Центру

Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“ Крагујевац је установа социјалне заштите која се бави пружањем услуга социјалне заштите за децу, младе, одрасла и остарела лица на подручју града Крагујевца. Основан је Одлуком Скупштине града Крагујевца 27. маја 2011. године, а 10. новембра 2011. године је званично почео са радом.

На оснивање, организацију и рад Центра примењују се прописи о јавним службама и прописи из области социјалне заштите.

Центар има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним чланом 10. Закона о социјалној заштити ("Службени гласник РС" број 24/11.), Одлуком о оснивању и Статутом установе.

Седиште Центра је у Крагујевцу, у улици Чика Матина бр.5.

Претежна делатност Центра је :

88.99 - Остала непоменута социјална заштита без смешаја,

87.90 - Остали облици социјалне заштите са смештајем,

88.10 - Социјална заштита без смештаја за стара лица и лица са посебним потребама,

88.91 - Делатност друштвене бриге о деци.

E-mail: centarkg@kneginjaljubica.org.rs

Директор: Снежана Стевановић, дипл.социолог

Телефон: 034/355-485, 034/355-486.

2. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЦЕНТРА ЗА 2021. ГОДИНУ

УВОД

Основа за израду Годишњег извештаја о раду за 2021. годину чини Програм рада Центра „Кнегиња Љубица“ за 2021. годину, званични статистички подаци, извештаји стручних служби, као и подаци из службених евиденција.

Извештај је намењен оснивачу, Управном одбору, Надзорном одбору, Републичком заводу за социјалну заштиту и запосленима, стручној јавности и грађанима. Циљ извештавања јесте праћење постигнућа у складу са програмом рада и адекватнијим

планирањем у будућности. Обзиром да је рад установе започео новембра 2011. године, да је планирано сукцесивно успостављање услуга у складу са актуелним потенцијалима и реалним могућностима установе, извештавање се и ове године односи на седам услуга социјалне заштите, чији смо пружалац.

Законски оквир

Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“ Крагујевац обезбеђује остваривање услуга социјалне заштите за децу, младе, одрасла и остарела лица, које су дефинисане и произилазе из следећих прописа :

- ✓ **Закон о социјалној заштити** (“Службени гласник РС”, бр. 24/11),
- ✓ **Закон о спречавању насиља у породици** (94 / 2016.г.),
- ✓ **Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица** (“Службени гласник РС”,бр. 85/2005)
- ✓ **Закон о јавним службама** (“Службени гласник РС”, бр. 42/91, 71/94,79/2005-др.закони ,81/2005- исправка др.закона ,83/2005-исп.др.закона и 83/2014-др.закон);
- ✓ **Закон о буџетском систему** (“Службени гласник РС”, бр.54/2009,73/2010,101/2010,101/2011 93/2012, 62/2013,63/2013 - исправка; 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др.закон, 103/2015, 99/2016,113/2017,95/2018,31/2019, 72/2019,149/2020 и 118/2021);
- ✓ **Правилник о лиценцирању организација социјалне заштите** (“Службени гласник РС”, бр. 42/2013)
- ✓ **Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите** (“Службени гласник РС”, бр. 42/2013, , 89/2018 и 73/19),
- ✓ **Правилник о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити** (“Службени гласник РС”, бр. 42/2013 и 53/2013-исправка).
- ✓ **Правилник о стручним пословима у социјалној заштити** (“Службени гласник РС”1/2012) ,
- ✓ **Правилник о изменама и допунама Правилника о стручним пословима у социјалној заштити** (“Службени гласник РС”, бр. 42/2013)
- ✓ **Правилник о ближим условима, поступку и начину остваривања права на материјалну подршку и коришћење услуга у области социјалне заштите** (Службени лист града Крагујевца бр.49/12 и 43/15, 1/2019 и 10/2019);
- ✓ **Правилник о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга и учешће корисника и њихових сродника обавезних на издржавање у трошковима услуга социјалне заштите** (Службени Лист града Крагујевца, број 20/12 , бр.48/14, 7/19)
- ✓ **Одлука о социјалној заштити Града Крагујевца** (Службени лист града Крагујевца број 16/ 2011 , 3/2016 34 /18 и 38/2020);
- ✓ **Одлука о буџету Града Крагујевца за 2022. годину** (Службени лист града Крагујевца бр.39 /21, од 10 .12.2021. г.);

Стратегије:

- ✓ **Национална стратегија за младе, за период од 2015.г.- 2025.г.**
- ✓ **Стратегија социјалне заштите града Крагујевца 2021.г.- 2025. г.**

Организација рада Центра „Кнегиња Љубица“

Организација рада дефинисана је Статутом Центра и Правилником о организацији и систематизацији послова, у оквиру унутрашњих организационих јединица:

- Службе за децу и младе,
- Службе за одрасле и старије,
- Саветовалиште за брак и породицу,
- Службе за опште, правне и финансијско – рачуноводствене послове.

У циљу повезивања и интегрисања служби, правовременог обавештавања и координације између појединаца и организационих јединица у Центру су формирана стална и повремена стручна тела: Колегијум руководиоца, стручни тимови и комисије.

У 2021. години добра сарадња и подршка остварена је са члановима Управног одбора и члановима Надзорног одбора у установи.

Услови рада Центра

Услуге социјалне заштите се реализују на више локација у Граду, и то: у простору Дечијег дома „Младост“, у коме се реализују четири услуге за децу и младе: Прихватилиште за децу и младе, Прихватилиште за жртве насиља у породици, Дневни боравак за децу из породица у ризику и Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању. У просторијама Дома здравља у Бресници организује се услуга Помоћ и нега у кући за одрасле и старије особе. У простору Геронтолошког центра реализује се услуга Дневни боравак за старије особе и саветодавно – терапијске услуге у оквиру ОЈ Саветовалиште за брак и породицу у ул. Првослава Стојановића бр. 8 .

У 2021.години, установа је од оснивача, односно Градског већа, добила Одлуку о коришћењу простора за пружање услуга у ул.Чика Матиној бр.5 , на период од пет година.

У простору у коме се реализују услуге за децу и младе у Чика Матиној бр.5 (зграда Дечијег дома), у 2021. години није саниран проблем због дотрајале водоводне и санитарне мреже и електро мреже.

Установа је у 2021. години располагала са 7 аутомобила.

Користе се:

1. FIAT 188 PUNTO CLASSIC, путничко возило, година производње 2010 г.,
2. ZASTAVA 10, путничко возило, година производње 2007.г.,
3. Škoda Fabia Ambition, година производње 2013.г. - донација Уницеф-а за услугу Породични сарадник за породице у ризику;
4. DACIA DUSTER AMBIANCE 1,6 16 V 4X4, путничко возило, година производње 2012.г.- са пројекта из програма ИПА 2011, за услуге за стара лица;
5. VOLSKWAGEN Caddy compact 1,9 TDI, теретно возило, година производње 2007.г., донација Ређо Емилија;
6. DACIA Sandero Ambiance 1.5 dci; путничко возило, година производње 2015. г., ИПА 2013, донација Уницеф-а, за регионалну услугу Породични сарадник за породице са децом са сметњама у развоју;
7. DACIA Sandero Ambiance 1.5 dci; путничко возило, година производње 2015.г., ИПА 2013, донација Уницеф-а за регионалну услугу Јединице за подршку деци жртвама/сведоцима у кривичним поступцима (регионална услуга);

Запослени у Служби за децу и младе одржавају и сопствени пластеник у коме се радно ангажују и корисници - жртве породичног насиља. Иако су ове активности биле пре свега организоване у сврху радно-окупационе терапије, производи су коришћени за исхрану и сопствено припремање оброка.

Дворишни простор је површине 20 ари, не постоји особа одговорна за уређење истог, па су на одржавању били ангажовани сви радници и корисници на уништењу корова и стварању безбедних услова за игру деце, као и ангажовањем лица преко Министарства правде, закљученим Уговором о сарадњи о обављању рада у јавном интересу у 2021. г. упућивана су лица, чије ангажовање је било од изузетног значаја у Установи (кошење траве, сређивање пластеника и сл).

За хигијену простора и одржавање круга Установе задужене су две жене, кроз добровољно радно ангажовање. У периоду пролеће - јесен помоћ око уређења дворишта цвећем, укључена су деца и жене, корисници услуга.

Ноћне смене у Установи, уз дежурне раднике / сараднике услуга, покриване су ангажовањем професионалне агенције за безбедност и на тај начин се обезбеђују безбеднији услови за заштиту и смештај корисника.

Оброци су се дистрибуирали из Геронтолошког центра Крагујевац, а припремана су и од донаторских средстава. Како бисмо заштитили кориснике и запослене од ширења пандемије, оброке и послуживање истих су вршили наши запослени. Извештајна 2021. година била је, као и претходна, веома тешка и неизвесна, због немогућности запошљавања стручних радника и сарадника, као и због епидемиолошке ситуације.

Центар је 2021. годину започео са 26 радника на неодређено време. Упражњена радна места нису попуњена иако се константно указивало на неопходност попуњавања за предстојеће релиценцирање у 2022. години.

Током извештајне године, с обзиром на актуелну ситуацију везану за пандемију вируса КОВИД 19, целокупно функционисање је имало знатне измене како у организацији, тако и у реализацији свих услуга, а посебно услуга смештаја у Прихватилиштима. Приједи током ванредног стања су подразумевали додатне како просторне, тако и услове стручног поступка. Коришћене су просторије услуге Дневног боравка за младе са проблемом у понашању за изолациони период. Касније током ванредних мера коришћене су просторије за изолацију на спрату Прихватилишта за жртве насиља у породици. Све време трајања пандемије су се изналазили услови за несметано функционисање услуга смештаја у Прихватилиштима. Функционисање других услуга било је организовано у складу са епидемиолошком ситуацијом, односно препорукама Оснивача.

Економске прилике Установе су у 2021. години биле стабилне и средства за примања запослених су преношена редовно.

Унапређење услуга

Континуирано током године радило се на унапређењу квалитета услуга.

Квалитет живота корисника унапређиван је донаторским средствима у гардероби, обући, храни.

Ипак, и поред свих тешкоћа, актуелне епидемиолошке ситуације и мера које су биле током целе године, уз велике напоре и ентузијазам запослених, реализоване су све услуге, у складу са потребама различитих корисничких група. Те напоре и постигнуте успехе у раду са корисницима су наши бројни партнери са којима је Центар сарађивао, позитивно оценили.

3. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗОВАНИМ УСЛУГАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

- Услуге за децу и младе
- УСЛУГЕ СМЕШТАЈА

У години извештавања поднет је захтев за релиценцирање услуге Прихватилишта за децу и младе и очекује се долазак представника ресорног министарства поводом добијања лиценце за наредни период (актуелна лиценца је добијена 2016. године, на ограничен временски период од 5 година, због незадовољавања структуралних стандарда услуге - недовољан број запослених) .

Пријем у Прихватилиште током извештајног периода је вршен у току 24 часа дневно, 7 дана недељно од 00-24 часа (већи број пријема је реализован у дневним сменама), сви корисници су упућени по упућу Центара за социјални рад.

У наставку Извештаја, табелама ће бити приказан број корисника у односу на дужину боравка, облик збрињавања након смештаја установи, укљученост у образовни систем, узрасну и полну структуру

Капацитет	6
Број деце на смештају дана 01.01.2021.год.	5
Новопримљених	15
Број реализованих пријема	16
Актуелни број деце на дан 31.12.2021.год.	3
Укупан број деце од 01.01.2021.год. до 31.12.2021.год.	20

Број нових корисника услуге прихватилишта, корисници смештени у току 2021. године према старости и полу

0 - 2 године	0
3 - 5 година	0
6 - 14 година	12
15 - 17 година	3
18 - 25 година	0

Број деце / малолетних лица у Прихватилишту у 2021. години према (доминантној) корисничкој групи и узрасту					
Корисничке групе	УКУПНО у 2021. години				
	0 - 2	3 - 5	6 - 14	15 - 17	УКУПНО
Деца без родитељског старања			4	1	5
Деца са неадекватним породичним старањем - занемаривање у породици			7		7
Скитња			2		2
Бекство			2		2
Прекид хранитељског смештаја			2	2	4

Број деце / малолетних на евиденцији у току 2021. године према средини из које су непосредно дошла у Прихватилиште		
Средина	Број деце	
	М	Ж
Биолошка породица	2	10
Сродничка породица	1	3
Хранитељска породица	2	2

Током извештајне године поред уобичајених анамнестичких података, специфичност је у доминантном броју девојчица 75% у односу на укупан број корисника.

Корисници на евиденцији у току 2021. године према степенима подршке	
Степен подршке	Број деце
1. степен подршке	0
2. степен подршке	3
3. степен подршке	11
4. степен подршке	2
Није утврђен степен подршке	4

Корисници смештаја у 2021. години према врстама инвалидитета или здравственим сметњама и старости			
Врсте сметње	Деца /малолетни	Пунолетни	УКУПНО
Поремећај понашања или тежи емоционални проблеми	8		

Структура корисника према дужини коришћења услуге у 2021. години			
Дужина боравка	Укупан број корисника у 2021.		
	Деца	Пунолетни	Укупно
До месец дана	8		8
Од 1 до 3 месеца	2		2
Од 3 до 6 месеци	5		5
6 и више месеци	5		5
УКУПНО	20		20

Број корисника коју су у току године више пута били у Прихватилишту	1
---	---

Сви корисници Прихватилишта на евиденцији у 2021. години према начину доласка у Прихватилиште (према упутном органу)		
Начин доласка у Прихватилиште	Деца	Пунолетни
Број корисника који су упућени од стране Центра за социјални рад	20	0
Број корисника који су упућени од стране Полицијске управе	0	0
Број корисника који су самоиницијативно затражили смештај у Прихватилишту	0	0
Нешто друго	0	0

Корисници којима је у току 2021. године прекинуто коришћење услуге Прихватилишта према разлозима прекида	
Разлози прекида коришћења услуге	Број деце
Планирано	10
Самоиницијативно (на захтев корисника или старатеља)	1
Смрт корисника	
Нешто друго	6
УКУПНО	17

Број деце / малолетних корисника којима је у току 2021 . године према плану заштите прекинут смештај у Прихватилишту према облицима заштите након смештаја у Прихватилишту и старости										
Облик заштите након престанка смештаја	0 - 2		3 - 5		6 - 14		15 - 17		УКУПНО	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Повратак у биолошку породицу						7		1		8
Смештај у сродничку породицу					1				1	
Усвојитељска породица										

Породични смештај				2	3	0	2	2	5
Дом за смештај корисника у систему СЗ						1		1	0
Становање уз подршку									
Нешто друго									
УКУПНО по полу				3	10	1	3	4	13
УКУПНО	0	0		13		4		17	

* троје деце је актуелно на смештају на дан 31.12.2021. године.

Са одређеним бројем деце није реализован пријем, 15 писмених и исто толико усмених захтева је одбијено, из разлога попуњености капацитета. Око 35 % деце који су користили услугу током године је било са територије града Крагујевца. Такође, услугу су континуирано у протеклој години користила деца из градова у региону. Нешто већи број захтева за пријем је био из Војводине и Новог Пазара, у односу на број захтева из окружних градова и општина .

Број корисника по месецима

Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар
7	7	8	7	7	7	7	7	7	7	5	3

У току извештајне године, 10 месеци је број корисника био изнад попуњености капацитета

Током извештајне године наставило се са процедурама везаним за спречавање ширења пандемије Ковида 19. По пријему, деца су боравила у издвојеним просторијама предвиђеним за изолацију, до пристизања резултата PCR теста на Ковид 19. У пракси резултати су пристизали најкасније 24 часа по пријему детета. Током извештајне године забележен је само један случај позитивног резултата на Ковид 19, код девојчице која је у Установи била на смештају један дан и самоиницијативно напустила Установу .

Структура корисника према месту из кога долазе

Укупан број корисника са урбаног подручја	8
Укупан број корисника са осталог подручја	12

Обзиром да је смештај у Прихватилишту ургентно збрињавање, смештај за већину корисника је реализован само са упутом надлежног Центра. У року од 7 дана достављана је преостала документација (извештај о детету/младој особи, здравствена документација, школска документација...) Пријем су најављивани телефонским путем. У већини случајева са надлежним Центром је сачињаван План услуга за корисника. Након десет дана од пријема и сачињавања плана услуга, у оквиру Установе планирала се даља заштита и сачињаван Индивидуални план заштите за сваког корисника.

Услугу Прихватилишта у току 2021.године пружало је петоро запослених, два стручна радника и два сарадника од чега је један стручни радник ангажована и у осталим

услугама као, и на месту руководиоца Службе. Такође, један стручни радник је током године била радно ангажована на уговору о привремено-повременим пословима, док је један стручни радник био ангажован на обављању стручне праксе до априла месеца 2021.године. Пред крај извештајне године је у услузи радно ангажована стручна радница посредством програма Националне службе за запошљавање „Моја прва плата“. Тешкоће у организовању и реализацији сменског рада су се пре свега односиле на здравствене статусе запослених (позитивних на Ковид 19).

Током извештајне године а собзиром на актуелну ситуацију, размена информација запослених се интензивно вршила посредством „Вајбер“ групе. Том приликом су се размењивале значајне информације, правили договори за наредни период.

Васпитно - образовни рад

Приказ укључености корисника у васпитно-образовни систем за 2021. годину

Укупан број деце/малолетних корисника према образовном статусу у 2021. години	
Образовни статус	Број деце
Не похађа предшколску установу, а предшколског је узраста	0
Похађа предшколску установу	0
Не похађа основну школу, а основношколског је узраста	1
Редовна основна школа	14
Специјална основна школа	1
Не похађа средњу школу, а средњошколског је узраста	1
Редовна средња школа	3
Специјална средња школа	0
Школа за основно образовање одраслих	0
Завшили школовање	0

Од укупног броја корисника, сви су током извештајног периода били у редовном образовном систему, само један дечак из разлога видљиве васпитно образовне запуштености није уписан у школу, по индивидуалном за њега предвиђеном плану планира се упис за друго полугодиште актуелне школске године. Приметан је успех свих корисника у школским постигнућима, а који се огледао у редовности у похађању наставе, позитивним школским оценама, поштовању школских правила у понашању, учењу и изради домаћих задатака. Интезивна сарадња се континуирано реализовала са психолошко педагошким службама, разредним старешинама, учитељицима школа које похађају наши корисници. Школска 2020-2021 је завршена са три матуранта редовног основног образовног система, интензивно се радило на припреми пријемног испита са циљем уписа у жељену средњу школу, што је на крају и реализовано. Тешкоћа у пружању васпитно образовне подршке за дечака са територије друге општине је била у организацији и реализацији он-лајн наставе и полагања пријемног испита из разлога удаљености матичне школе, што је постигнуто пребацивањем дечака у школу на територије општине Крагујевац. Такође, девојчица која користи услуге Прихватилишта а која је са територија друге општине, а која никада није похађала редовни образовни систем, уписана је у основну школу коју актуелно похађа.

Реализовани програми и структура рада са децом и младима у оквиру Прихватилишта за децу и младе

Индивидуални рад

У 2021.години у оквиру индивидуалног саветодавног и супортативног рада се са корисницима који користе психијатријске услуге (8-оро корисника), интезивно радило на мотивацији за одласцима на редовне контроле, узимању предвиђене медикаментне терапије, едукацији о самом психофизичком стању, важности препознавања почетних симптома болести, правовременом реаговању и адекватним начинима и техникама реаговања у акутним и фазама ремисије. Код поменуте категорије корисника био је неопходан интезиван третман јер су тешкоће биле вишеструке и подразумевале индивидуални и групни рад који је покривао две или више области, што је захтевало рад по принципу „1 на 1“.

Групни рад

„Терапијска заједница“

Током извештајне године наставило се са континуираним одржавањем Терапијске заједнице. Најчешће теме Терапијске заједнице су међуљудски односи, групне норме понашања, договор око активности за наредну недељу, утисци о догађајима из претходне недеље, изражавање потреба за променама у оквиру функционисања групе и групних правила, изношење сугестија, примедби, похвала, мишљења, и на крају, индивидуално постављање питања, која се разматрају на састанку стручног тима (примопредаје или посредством „групног чета“).

„Дечији клуб“

Карактеристика организовања и реализовања „Дечјег клуба“ је да на радионици учествују деца без присуства дежурних радника. Најчешће теме „Дечијег клуба“ су биле „Зоне понашања“, „Дан планете земље“, „Асоцијације“, „Шта је бахато понашање“, „Колико се познајемо“, „Хигијена и бон тон“, „Легенда о“, „Значило би ми када би“, „Вршњачко насиље“, „Три жеље за мене и друге“.

Психосоцијалне радионице

Психосоцијалне радионице су реализоване у оквиру пружања додатне психосоцијалне подршке са циљем кориговања негативних и усвајања позитивних образаца понашања. Такође, едукативни садржаји радионица су најчешће у индивидуалним и групним саветодавним и терапеутским разговорима повезивани са свакодневним животним ситуацијама и тај начин су се изналазила адекватнија решења реаговања у ситуацијама са доминантним непријатним осећањима.

Иновативна активност у оквиру групног рада су биле радионице „Имаш задатак да...“, „Добар сам кад...“, „Шта знам о теби“, „Рећи ћу ти о чему маштам“, Радионица задатка „Шале“, „Када бих могао...“, „Занимљивост“, Народне игре, „На чему завидимо, због чега смо завидни и коме завидимо“, „Представљање зоне понашања“, „Испричају вам причу“, „Ментално здравље“, „Занимљивост“, „Занимљивости о Србији“, „Разуми ме да сам“, „Научила сам о менталном здрављу“, „Занимљивост“, „Хуманост“, „Мој најтужнији

догађај“, „ Одговоран сам када...“ „Како да кажем кад ми се нешто не свиђа“, „Музика коју волим“, „Шта сам научила а нисам знала од када сам у Прихватилишту“, „Кад ми кажеш..не прија ми“, „ Бонтон“, „Евалуација Бонтона“.

Програмска активност „ Летњи камп“

У дворишном простору Установе, у 2021.години реализована је активност „Летњи камп“. Група деце из Прихватилишта и Дневног боравка за децу из породица у ризику је током летњег распуста, у два наврата, учествовала у формирању кампа (сређивање дворишног простора, постављање шатора, изградња мини дрвене ограде, исцртавање паноа). Такође, камп је обухватао групне саветодавне разговоре на актуелне теме, организацију и припрему оброка (спремање хране на отвореном), рекреативне активности - спортске, друштвене, коришћење монтажног базена и ноћење у самом кампу. Сваки од поменутих кампова је трајао 24 часа, уз учешће стручних радника Установе.

Радионице и секције

Креативне радионице

Током извештајног периода, континуирано се наставило са организацијом и реализацијом креативних радионица. Наиме, у оквиру структурирања слободног времена са циљем развоја осећаја креативности, естетике, деца су индивидуално и у групи производила различите предмете и украсе који су се наменски користили за различите потребе (украшавање просторија Установе, обележавање значајних датума, хуманитарне изложбе...). Пре свега, настали производи у креативним радионицама су накити од перли и канапа, украсни колачићи, новогодишњи смајлићи, панои за обележавање значајних датума, кућица од дрвета и сламе, кућице за јаја и различитих постоља, цртежи који украшавају просторије Установе, израда „Дрвета обећања“...

Кулинарска радионица

Према планираним програмским активностима за 2021. годину реализоване су и кулинарске радионице. Сваког другог петка у месецу, деца Прихватилишта су се придруживала деци „Малог боравка“ у припремању оброка.

Керамичка радионица

Кермичка радионица је корисницима услуге представљала једну од могућности структурирања слободног времена, изражавања креативних идеја са фокусом на повећању пажње и концентрације у раду.

Спортска секција

Спортска секција је подразумевала свакодневно усмеравање деце да проведу одређени део дана у различитим спортским активностима, у складу са могућностима а како би се рекреирала и адекватно психофизички развијала. Настављено је са коришћењем теретане у затвореном, у оквиру Установе, а у складу са психофизичким капацитетима сваког детета понаособ. Акцент је био у свакодневним физичко рекреативним активностима које су подразумевале реализацију игара попут „Аеробика за малце“, „Између две ватре“, стони тенис, мали фудбал, баскет, одбојка на песку,

јутарња физкултура, „Медицинска шетња“. Такође, један од приоритета у раду је био укључивање корисника у професионалне тренажне процесе у локалним клубовима, а у складу са њиховим интересовањима и психомоторном способности (у кадетску секцију ФК „Раднички“, у атлетски клуб „Раднички“, у ФК „Арсенал“). У оквиру фестивала младих „Блеја“, један дечак је учествовао у хуманитарној трци. Један од значајнијих спортских догађаја је био и рекреативна, пријатељска фудбалска утакмица између деце Прихватилишта и особа са сметњама у развоју из Дневног боравка из Зрењанина, а све у организацији спортског савеза Србије у малом фудбалу и ФК „Викторија“.

Информатичко-рачунарска радионица

Информатичко-рачунарска радионица се реализовала у новоопремљеној „Сони соби“, у оквиру које се налазе савремени рачунари, интерактивна табла и намештај који је прилагођен коришћењу просторија за те намене, а опремљен захваљујући донацијама. Активности које су се реализовале у оквиру „Сони собе“ су едукативно забавног карактера (коришћење претраживача, коришћење Ворда, Фотошопа, гледање едукативних садржаја, слушање музике, играње игрица, гледање филмова...)

Здравствена заштита

Један од приоритета у раду је био и наставак интензивне сарадње са здравственим службама, а како би се обезбедио најадекватнији здравствени статус наших корисника. Здравствена заштита се обезбеђивала у сарадњи са Домом здравља и специјалистичким службама (педијатрија, психијатар, дечји психијатар, стоматолог, гинеколог, хирург, ортопед, офталмолог), односно Службом за Хитну медицинску помоћ.

Сарадња је, у протеклом периоду, настављена са школским и дечијим диспансером. С обзиром да је у извештајном периоду био повећан број корисника психијатријских услуга, значајна сарадња је настављена и током 2021.године са дечијим психијатром у оквиру Клиничког центра Крагујевца.

Културно-забавне и спортско-рекреативне активности

- Реализована активност писања драмског текста за представу у којој су и учествовали, под називом „Са свих страна“, коју су представили у холу Установе у присуству запослених, као и представа „Црно и бело“, чији су текст такође писала сама деца;
- Учествовање у организованом хуманитарном турниру у малом фудбалу у ФК „Викторија“ у Петровцу, када су са Дневним боравком особа са сметњама у развоју из Зрењанина играли фудбалску утакмицу. Такође, су учествовала и помагала у хуманитарној изложби у Великом Парку;
- Обележена је Дечија недеља;
- Обележен је и Светски дан детета, организовањем маскенбала у холу Установе, са темом „Деца глуме одрасле“;
- Учествовање у обележавању Међународног дана борбе против насиља над женама „16 дана активизма“, када су реализоване психосоцијалне радионице на тему насиља, и снимање видео записа који су се едитовали на друштвеним мрежама.
- У месецу децембру, поводом новогодишњих и божићних празника, деца су учествовала у организованим дружењима са ђацима - донаторима Економске школе, Прве техничке школе и Друге крагујевачке гимназије, као и студентима

Медицинског факултета.

- Деца су присуствовала новогодишњој позоришној представи „Јоаким Вујић“ и дружила се са Деда Мразом. Дружење је уприличено и са ђацима Прве крагујевачке гимназије, истим поводом. Одлазак у биоскоп, „Мек Доналдс“ и играоницу омогућила је „БИГ Фешн Плаза“ када су деца уживала у активностима.
- Последњег дана године, 31.12.2021. године, запослени у Прихватилишту за децу и младе су организовали тематско дружење „Улица прихватања“, на платоу испред хотела „Зеленгора“ када су пролазницима дељене новогодишње честитке и колачићи које су деца уз помоћ васпитача припремила. Планира се да овакав начин дружења и организације прерасту у традицију;
- Три девојчице из Прихватилишта су као ученице са најбољим школским резултатима добиле прилику да буду на седмодневном боравку, као гости „Краљевих чардака“ на Кобаонику;
- Посете кафеина, посластичарницама и другим угоститељским објектима су деци Прихватилишта биле омогућене током године .

Сарадња

У сарадњи са упутним ЦСР и уз њихову сагласност вршено је праћење контакта (личног и телефонског) корисника са сродницима и другим блиским особама. Рад са њима био је у надлежности упутног ЦСР. Током извештајног периода, током трајања пандемије корона вируса сарадња са водитељима случаја се одвијала телефонским путем. Наиме, у ситуацијама акутних тешкоћа, криза, није било могуће продубљивати сарадњу са водитељима случаја и решења су углавном бивала „ад хок“ телефонским путем, јер није било могуће у одређеном периоду реализовати и непосредне контакте..

Значајна сарадња је остварена са стручном службом ОШ „Јован Поповић“. Деца основношколског узраста која су била на смештају су се укључивала у поменуто школу.

Специфичности у раду

Током извештајног периода био је изазов организовати сменски рад, из разлога епидемије изазване Ковидом 19, повремено се дешавало да је распоред мењан на дневном нивоу. Такође, било је захтевно обезбедити функционисање услуга поштујући мере заштите од вируса Корона 19. Један од изазова је био и тај што је током извештајног периода на смештају у Прихватилишту била хетерогена структура деце, различитог узрадног доба, различитих здравствених, емоционалних и развојних фаза што је захтевало флексибилност, иновативност и континуирану употребу различитих интервенција запослених, а како би се пружила адекватна подршка и подигао ниво свеукупне функционалности сваког корисника појединачно.

Недовољна сензибилисаност професионалаца, с обзиром да су корисници услуге и корисници читавог система (социјална заштита, просвета, здравство), понекад се стиче утисак да не постоји у довољној мери висок ниво сензибилности и прихватања одговорности свих актера система а везано за задатке које су у надлежности поменутих.

Ноћне смене у Установи, уз дежурне раднике услуга, покриване су са једном особом ангажованом преко агенције за обезбеђивање.

Фондација Њ.К.В. Принцеца Катарина у 2021. години кроз донацију опремила је простор намештајем, књигама и са два нова рачунара за „Библиотеку“, у вертикали Дневног боравка за децу и младе са проблемом у понашању, и ту сада рализујемо циљану активност за децу и младе који бораве и долазе Установу.

Прихватилиште за жртве насиља у породици

Прихватилиште за жртве насиља у породици је услуга Службе за децу и младе, а у оквиру Центра „Кнегиња Љубица“. У току 2021. године настављено је са збрињавањем жена и деце којима је тај облик заштите био неопходан. Простор у коме се пружају услуге прилагођен је потребама и у потпуности одговара стандардима прописаним законом. Услуга Прихватилишта за жртве насиља у породици, капацитета 10 корисника је лиценцирана, трајање лиценце је ограничено на период од 5 година због незадовољавања структуралних стандарда у делу кадровске структуре.

Прихватилиште за жртве насиља у породици обезбеђује привремено збрињавање жена и деце које упуту надлежни Центар за социјални рад, а све у циљу осигуравања безбедности, здравствене заштите, психосоцијалне, терапеутске подршке, правне помоћи. Услуга се заснива и на организовању и реализовању разних професионалних обука у циљу оспособљавања за различита занимања, а све у циљу осамостаљивања и лакшег заснивања радног односа. Услуга је временски ограничена (до 6 месеци на основу добијене лиценце, до 3 месеца у складу Одлуком о социјалној заштити). Током овог периода потребно је утврдити неопходан временски континуитет трајања заштите за сваку корисницу ове услуге.

Основни задаци утврђени су процедурама рада Прихватилишта жртве насиља у породици, а у складу са Законом о социјалној заштити и Минималним стандардима и спецификацијом услуга Прихватилишта за жртве насиља у породици.

Основни критеријум за пријем жене у Прихватилиште за жртве насиља у породици јесте присутност насилних образаца понашања у породичним релацијама, који подразумевају како физичко, тако и психичко, сексуално, материјално и економско насиље. Критеријуми су такође одређени доминантним карактеристикама женине свеукупне животне ситуације (угроженост од насиља и расположиви ресурси заштите), са једне стране, а са друге стране, одређеним карактеристикама њеног психофизичког статуса.

У складу са Одлуком о социјалној заштити Града Крагујевца у Прихватилишту за жртве насиља организован је 24-часовни пријем за кориснике којима је неопходан ургентан смештај. Смештај у Прихватилиште за жртве насиља се реализује на основу упута од стране надлежног Центра за социјални рад, довођењем од стране службеног лица Полицијске управе са уредним лекарским уверењем о евентуалном постојању или непостојању физичких повреда. Смештај се врши и самоиницијативним доласком по процени потребе за ургентним смештајем од стране саме жртве, у току извештајног периода није било самоиницијативних долазака за смештај у оквиру услуге.

Живот, рад и активности у Прихватилишту одвијали су се према утврђеном Правилнику о кућном реду и према Недељном плану активности као са специфичностима везаним за епидемиолошко стање и функционисала је дежурна телефонска линија за помоћ и подршку женама жртвама насиља, „Вибер“ група за самоподршку женама из „Надиних сусрета“...

Структура корисника услуга Прихватилишта за жртве насиља у породици

Број корисника услуге Прихватилишта у 2021. години и на дан 31.12.2021. према старости и полу						
Корисници према узрасту	УКУПАН број корисника у току 2021. године (01.01.2021. - 31.12.2021.)			Број корисника на евиденцији на дан 31.12.2021.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
0 - 2 године	4	2	6	0	0	0
3 - 5 година	6	2	8	0	0	0
6 - 14 година	3	2	5	0	0	0
15 - 17 година	1	2	3	0	0	0
18 - 25 година	0	5	5	0	0	0
26 - 64 године	0	11	11	0	0	0
65 - 79 година	0	1	1	0	0	0
80 и више година	0	0	0	0	0	0
Укупно	14	25	39	0	0	0

Број НОВИХ корисника услуге Прихватилишта, корисници смештени у току 2021. године према старости и полу			
Корисници према узрасту	Број корисника смештених у току године		
	М	Ж	Укупно
0 - 2 године	4	2	6
3 - 5 година	6	2	8
6 - 14 година	3	2	5
15 - 17 година	1	2	3
18 - 25 година	0	5	5
26 - 64 године	0	11	11

65 - 79 година	0	1	1
80 и више година	0	0	0
Укупно	14	25	39

Број деце/малолетних у Прихватилишту у 2021. години према (доминантној) корисничкој групи и узрасту					
Корисничке групе	УКУПНО у 2021. години				
	0 - 2	3 - 5	6 - 14	15 - 17	УКУПНО
Деца жртве насиља	6	8	5	3	22
УКУПНО	6	8	5	3	22

Број деце/малолетних на евиденцији у току 2021. године према средини из које су непосредно дошла у Прихватилиште		
Средина	Број деце	
	М	Ж
Биолошка породица	14	8
УКУПНО по полу	14	8
УКУПНО	22	

Укупан број деце/малолетних корисника према образовном статусу у 2021. години	
Образовни статус	Број деце
Не похађа предшколску установу, а предшколског је узраста	8
Похађа предшколску установу	9
Редовна основна школа	2
Редовна средња школа	3
Укупно	22

Број пунолетних корисника у Прихватилишту у 2021. години према корисничким групама и старости				
Корисничке групе	Укупно у 2021. години			
	Млади (18 - 25)	Одрасли (26 -64)	Старији (65 и више)	УКУПНО
Жртве насиља	5	11	1	17
УКУПНО	5	11	1	17

Број пунолетних корисника на евиденцији у току 2021. године према средини из које су непосредно дошли у Прихватилиште		
Средина	Број пунолетних	
	М	Ж
Примарна породица	0	13
Боравак код пријатеља, рођака и сл.	0	2
Улица	0	2
УКУПНО по полу	0	17
УКУПНО	17	

Пунолетни - млади и одрасли корисници према радном статусу у 2021. години	
Радни статус	Број корисника
Незапослен	11
Запослен	5
Пензионер	1
УКУПНО	17

Пунолетни - старији корисници према радном статусу у 2021. години	
Радни статус	Број корисника
Запослен	0
Пензионер	1
Није остварио право на пензију	0
Нема података	0
УКУПНО	1

Сви корисници Прихватилишта према правима из система социјалне заштите у 2021.		
Врста права из система социјалне заштите	Деца	Пунолетни
Број корисника који су у току 2021. године користили права на новчану социјалну помоћ	10	5
УКУПНО	10	5

Структура корисника према дужини коришћења услуге у 2021. години			
Дужина боравка	Укупан број корисника у 2021.г.		
	Деца	Пунолетни	Укупно
До месец дана	12	10	22
Од 1 до 3 месеца	6	4	10
Од 3 до 6 месеци	4	2	6
6 и више месеци	0	1	1
УКУПНО	22	17	39

Сви корисници Прихватилишта на евиденцији у 2021. години према начину доласка у Прихватилиште (према упутном органу)		
Начин доласка у Прихватилиште	Деца	Пунолетни
Број корисника који су упућени од стране Центра за социјални рад	22	17
УКУПНО	22	17

Број свих корисника на евиденцији у току 2021. години према општини/пребивалишту из ког долазе	Број корисника у току 2021. године	
	Деца	Пунолетни
Крагујевац	20	14
Нови Пазар	2	1
Горњи Милановац	0	1
Пирот	0	1
УКУПНО	22	17

Корисници којима је у току 2021. године прекинуто коришћење услуге Прихватилишта према разлозима прекида		
Разлози прекида коришћења услуге	Број деце	Број пунолетних
Планирано	4	0
Самоиницијативно (на захтев корисника или старатеља)	18	16
Нешто друго	0	1
УКУПНО	22	17

Број пунолетних корисника којима је у току 2021. године према плану заштите прекинут смештај у Прихватилишту према облицима заштите након смештаја у Прихватилишту и старости								
Облик заштите након престанка смештаја	Млади (18 - 25)		Одрасли (26 - 64)		Старији (65 и више)		УКУПНО	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Повратак у примарну породицу	0	2	0	5	0	1	0	8
Самосталан живот	0	2	0	6	0	0	0	8
Нешто друго	0	1	0	0	0	0	0	1
УКУПНО по полу	0	5	0	11	0	1	0	17

Број жена жртава насиља којима је у току 2021. године прекинут смештај у Прихватилишту према средини након смештаја у Прихватилишту и старости				
Средина	18 - 25	26 - 64	65 и више	УКУПНО
Укупан број жена које су се осамосталиле	5	10	0	15
Укупан број жена које су се вратиле починиоцу насиља	0	1	1	2
УКУПНО	5	11	1	17

Индивидуални и групни рад са корисницама

У Прихватилишту за жртве насиља у породици корисницама се пружа свеобухватна психосоцијална, терапеутска, мотивациона подршка и помоћ. Такође, акценат у раду је и на обезбеђивању бесплатне правне помоћи, као и подршка у каснијем, евентуалном запослењу и обезбеђивању адекватног простора за становање. Приоритет у почетном периоду је стабилизација когнитивно емоционалног и понашајног функционисања, постепено развијање свести о свеукупним последицама насилних образаца у понашању а које трпе жене и деца-жртве насиља у породици. Како време одмиче, у оквиру индивидуалних планова заштите је и свакако оснаживање жена у реализацијама властитих циљева, мотивација за истрајност у реализацији истих а које

воде до осамостаљивања жена и коначног изласка из насиља у партнерским и породичним релацијама. У сарадњи са институцијама и мултидисциплинарном приступу траже се најбоље излазне стратегије за оснажену жену која започиње нови живот.

Као битан сегмент пружања помоћи у Прихватилишту за жртве насиља у породици јесте рад са децом. Приликом смештаја деце у Прихватилиште обезбеђен им је адекватан стручни приступ при пријему, у току адаптационог периода, као и у току индивидуалног рада. Деци су обезбеђене разне едукативне, кративне и рекреативне радионице

Образовање/Запослење

Током 2021 године у Прихватилишту је боравила само једна девојчица, која је похађала наставу. С обзиром да није постојао ризик по девојчицу, она је наставила да похађа своју матичну школу, без потребе да јој се обезбеди подршка у виду пратње од стране сарадника. Корисницама је пружана подршка у тражењу прилика за запошљавање унутар заједнице. Од стране стручних радника су у индивидуалним разговорима усмераване да путем огласа (новине, интернет) пронађу одговарајуће запослење, едуковане су вештинама израде радне биографије и активног тражења посла.

У оквиру индивидуалног рада стручни радници су вршили и информисање и посредовање у остваривању права из различитих области. Тако се женама пружале информације из социјалне заштите (право на новчану социјалну помоћ, право на додатак за негу и помоћ другог лица, дечији додатак, једнократну помоћ итд). Стручни радници Прихватилишта за жртве активно су посредовали и одржавали контакт са адвокатима НВО „Оаза сигурности“, чиме је пружена могућност женама да остваре бесплатну правну помоћ у свим поступцима заштите од насиља у породици и заступање у судским процесима. Бесплатну правну помоћ у смислу писања тужби / поднесака су добиле и жене које нису са територије града Крагујевца уз посредовање стручних радника. Такође, жене су информисане о правима из области здравствене заштите (здравствено осигурање, остварење посебних права у складу са Законом о здравственој заштити) из области образовања (упис у школу/предшколску установу), из области рада и запошљавања (регулисање стажа, пензије, права која произилазе из статуса незаполеног лица...) из других система релевантних за унапређивање квалитета живота.

Здравствена заштита

Као последица епидемије вируса COVID-19, отворени су бројни изазови у погледу смештаја жртава насиља. Инструкцијом Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, предвиђено је да се пријем нових корисника услуге смештаја врши искључиво уз здравствену документацију која доказује да лице није заражено вирусом COVID-19, па се у складу са донетим епидемиолошким мерама и организовао пријем у Прихватилиште.

Групни рад са корисницима

Структура жена у групама је различита, јер потичу из различитих социјалних средина, различитог су образовног нивоа, различитих старосних година, неке нису социјабилне и тешко успостављају социјални контакт. Циљ групних разговора је да се постигне превазилажење различитости, успостављање социјалних контаката, размена искустава и начина излагања из проблема.

Кориснице су активно учествовале у радно-окупационим активностима, у уређивању и чишћењу дворишног простора, у садњи и заливању цвећа, а по потреби ангажовале су се и око обављања послова у пластенику.

Психосоцијалне радионице

Кориснице које су боравиле у Прихватулишту за жртве насиља у породици укључиване су у психосоцијалне радионице које подразумевају едукативни и саветодавни рад.

У оквиру групног рада реализоване су психосоцијалне радионице са следећим темама: потребе, комуникација, насиље, емоције, одговорност, самопоуздање и др.

Кројачке радионице

Континуирано, током смештаја, једна корисница је показивала велико интересовање за учествовањем у кројачкој радионици. Као познавалац основних техника шивења, корисница је на радионицама показала умеће кројења и шивења навлака за столице (за столице у Установи сашивене су пресвлаке, сашивене нове завесе...), порубљивања, сужавања и скраћивања гардеробе, шивења заштитних маски, кројења завеса, као и умеће хеклања и везења.

Креативне радионице

Креативне радионице као облик уметничког изражавања имају и терапеутску сврху. Током 2021.године одржане су радионице различитог садржаја, уз коришћење разноврсних материјала - израђивани су украси од папира, папирни цветови, оригами техником изарђивани су различити предмети, креирани су свећњаци од различитих материјала, држачи за салвете и књиге, плетене су нарукнице од конца и перлица, декорисана ускршња јаја, креирали новогодишњи украси, јелке, као и новогодишње и рођенданске честитке, декорисани држачи за чаше и слично.

Керамичке радионице

У оквиру керамичке радионице реализоване су следеће активности:

1. Упознавање са основним елементима рада керамичке радионице
2. Упознавање са врстама материјала које се користе у изради керамике
3. Бојење печене керамике акрилним бојама.

Кулинарске радионице

Кулинарске радионице су се реализовале у циљу унапређења животних вештина, неопходних за самосталан живот. Кориснице су према расположивим материјалима припремале оброке и послатице. Радионице су се реализовале током викенда или одређеним даном током недеље.

Група за самоподршку „Надини сусрети“

Група за самоподршку у оквиру Прихватилишта за жртве организује се као вид подршке за жене жртве насиља, које имају „слична“ искуства кроз која су пролазиле у процесу осамостаљивања и превладавања сопствених криза. „Надимим сусретима“ присуствују бивше кориснице као и кориснице које се тренутно налазе на смештају. Жене имају прилику да се упознају, размене искуства и подрже једна другу. Сусрети су често одржавани и поводом одређених празника уз поштовање свих епидемиолошких мера.

Културно-забавне активности

Учешће корисника у организованим активностима зависиле су од жеља, потреба и афинитета као и мерама заштите од вируса КОВИД 19. Своје слободно време користили су на различите начине док стручни раници за време ванредног стања и ванредних мера осмисле активности у складу са инструкцијама и препорукама Владе РС (читање, цртање, ручни рад, , итд). Кориснице су ишле у организоване шетње до Шумаричког језера, Спомен парка „Шумарице“, Саборне Цркве, Еко парка. Обележени су верски празници (Божих, Ускрс, ...). Биле су активни учесници осмишљених активности које су стручни радници Прихватилишта за жртве насиља осмислили у сврху обележавања „16 дана активизма“, међународног, глобалног покрета којим се обележава борба против насиља над женама.

Сарадња са установама и службама у процесу оснаживања

У извештајном периоду, сарадња је настављена са упутним Центрима за социјални рад. Велику подршку у реализовању активности, посебно активности за децу, Прихватилиште за жртве насиља у породици има од запослених Прихватилишта за децу и младе, без кога у овом периоду не би било могуће организовати рад.

Наилазило се на велико разумевање и сарадњу са Здравственим установама града Крагујевца, као и са другим здравственим јединицама у оквиру КЦ Крагујевац, као и са Заводом са Хитну медицинску помоћ и Институтом за јавно здравље Крагујевца. Корисницама је у складу са Споразумом, у амбулантама и диспансерима, обезбеђен хитан преглед, односно особе које трпе насиље у породици су биле укључене у групу пацијената која има приоритет у пријему и здравственом збрињавању. Кориснице су биле примљене на лекарски преглед и када код себе нису имале личну документацију- личну карту и здравствену књижицу.

Подршка и сарадња са Полицијском управом града Крагујевца, Тимом за заштиту жртава насиља је од великог значаја била и ове године.

Бесплатну правну помоћ у свим поступцима заштите од насиља у породици и заступање у судским процесима, кориснице добијају од НВО „Оаза сигурности“ . Наиме, на телефонски позив социјалне раднице и психолошкиње, адвокати су заказивали термине и писали тужбе за кориснице.

У 2021.г. сарадња се остваривала и са Основним судом и Основним јавним тужилаштвом на чије се позиве одговара писменим путем или путем сведочења у поступцима заштите од насиља у породици. Такође, са корисницама се у смислу подршке одлази на рочишта у процесу заштите од насиља.

Сарадња са донаторима је била изузетно добра и у 2021. години, препознаване су потребе и донацију усмеравали на различите начине (храна, одећа, обућа, школски прибор, играчке, посете кафићима, ресторанима, биоскопским представама, спортским и културно забавним манифестацијама...).

Стручни радници Прихватишта су остваривали сарадњу са одређеним послодавцима који би могли да омогуће запослење у складу са способностима корисника.

Дневни боравак за децу из породица у ризику

У 2021. години приоритетну групу Дневног боравака за децу из породица у ризику чинила су деца основношколског узраста чије су потешкоће приметне у психосоцијалном, васпитном, образовном и другим доменима третиране уз континуирану сарадњу са породицом. Иако не у потпуности, нарушено породично функционисање, процењено је да као такво и даље поредставља адекватну и безбедну базу за даљи боравак и свеукупан подстичући раст и развој детета.

Основни задаци рада Дневног боравака утврђени су Програмом рада и распоредом дневних активности. Дефинисани задаци остварују се реализацијом активности које се планирају на месечном и недељном нивоу.

Две кључне активности су: континуирана сарадња са родитељима деце реализована кроз индивидуалне усмерене разговоре, родитељске састанке, одржавање сталног телефонског контакта. Акцент у сарадњи базира се на размени везаној за емоционалне и понашајне карактеристике деце, актуелним потребама и потешкоћама са којима се сусрећу родитељи и деца и сл. Други значајан сегмент односи се на одржавање позитивне климе и расположења међу члановима групе услед многобројних негативних утицаја насталих доминантним „тензичним расположењем“ услед ширења Корона вируса.

У циљу размене информација о успеху и понашању деце у школском контексту, породичним актуелностима и понашању деце, стручни радници су сарађивали са водитељима случаја, разредним старешинама и/или са стручним радницима основних школа које деца похађају.

Током 2021. године услугу Дневног боравака за децу из породица у ризику користило је тридесеторо деце. У непосредни рад са децом укључени су чланови стручног тима Дневног боравака. У циљу проналажења најбољих стратегија у раду са децом чланови стручног тима размењују знање, искуство и информације о понашајним карактеристикама деце и сарађују са осталим стручним радницима запосленим у Установи.

Табеларни прикази структуре деце у 2021. години

Број нових корисника услуге Дневни боравак према старости и полу			
Корисници према узрасту	Број корисника смештених у току године		Укупно
	М	Ж	
6 - 14 година	6	4	10
15 - 17 година	0	4	4
Укупно	6	8	14

Породични статус корисника		Број деце
Потпуна породица (оба родитеља и деца)		9
Једнородитељска породица (један родитељ и деца)		20
Сродничка породица (дете живи са сродницима старатељима)		1
Укупно		30
Укупан број деце/малолетних корисника према образовном статусу у току године		
Образовни статус		Број деце
Редовна основна школа		21
Редовна средња школа		9
Укупно		30
Сви корисници услуге према правима из система социјалне заштите у току године		
Врста права из система социјалне заштите		Број корисника
Број корисника који су у току године користили права на новчану социјалну помоћ		19
Број корисника који су у току године користили право на помоћ и негу другог лица		0
Број корисника који су у току године користили право на увећану помоћ и негу другог лица		0
Укупно		19
Корисници Дневног боравка у току године према дужини коришћења услуге		
Дужина коришћења	Деца	Укупно
До годину дана	14	14
Од годину до пет година	10	10

Корисници Дневног боравка у току године према дужини коришћења услуге		
Од пет до десет година	6	6
Укупно	30	30
Корисници према времену коришћења услуге на дан 31.12.		
Број корисника који услугу користе мање од 4 сата дневно		
Број корисника који услугу користе више од 4 сата дневно		30
Укупно		30
Корисници на евиденцији на дан 31.12. према учесталости коришћења услуге		
Број корисника који користе услугу свакодневно		8
Број корисника који услугу користе неколико пута недељно		22
Укупно		30
Корисници у току године према упућивању на коришћење услуге		
Укупан број корисника који су упућени од стране Центра за социјални рад		10
Укупан број корисника који су самостално или преко старатеља уговорали коришћење услуге са пружаоцем (без посредовања ЦСР)		12
Укупан број корисника који су упућени/укључени на неки други начин		8
Укупно		30

Структура новопримљене деце према начину упућивања

Укупно упућене деце у 2021 години	Упућени на предлог Саветовалишта за брак и породицу	Упућени на предлог Центра за социјални рад	Упућени на захтев родитеља
14	0	9	5

Број деце у Боравку према месецима

Месец	Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар
-------	--------	---------	------	-------	-----	-----	-----	--------	-----------	---------	----------	----------

Број деце	15	14	14	12	14	15	13	12	17	15	20	24
-----------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Поред главне просторије Дневног боравка, коришћене су и две мање просторије на спрату, једна опремљена за учење и извођење креативних радионица док је друга намењена за гледање филмова, коришћење компјутера или сонија.

Поред ових просторија за реализацију задатака Дневног боравка, корисницима су били на располагању и остали ресурси Установе.

У непосредном раду са децом и у осмишљавању свих активности са корисницима услуга Дневног боравка ангажовани су чланови стручног тима Дневног Боравка.

Реализација задатака

Основни задаци рада Дневног боравка утврђени су Програмом рада Дневног боравка и распоредом дневних активности. Дефинисани задаци остварују се реализацијом активности које се планирају на месечном и недељном нивоу.

Програм рада Дневног боравка подразумева укључивање деце и родитеља у индивидуални и групни радионичарски рад као и саветодавне и усмерене активности. Такође, важан сегмент у раду представља и структурисање слободног времена деце у смислу укључивања у спортско рекреативне и културно-забавне активности (одлазак у биоскоп, позориште, спортске догађаје, излете...).

Реализоване активности у Дневном боравку за децу из породица у ризику током 2021. године: „Дечија заједница“- сет психосоцијалних радионица, едукативне радионице, креативне радионице, помоћ и подршка у учењу, културно-забавни садржаји, групни усмерени разговори, индивидуални усмерени разговори, Камп „ТКИБ“, кулинарска радионица, слободне, спортско рекреативне и радно окупационе активности, обележавање рођендана деце и значајних датума у месецу, сарадња са водитељима случаја, педагошко- психолошком службом, одељенским старешинама/учитељима деце која користе услуге Дневног боравка, сарадња стручних радника унутар Установе, сарадња са родитељима деце која користе услуге Дневног боравка, бодовање, сервирање једног obroка дневно, пријем нове деце, сређивање и евидентирање документације, одржавање хигијене радних просторија и дворишта...

У циљу пружања свеобухватне подршке и помоћи детету у процесу оснаживања његових личних капацитета, стручни радници током године сарађивали су и са другим службама и професионалцима (ЦСР, педагошко-психолошка служба школе и друге институције и професионалци чије услуге могу бити значајне за дете и породицу).

Помоћ и подршка за савладавање новог градива, израду домаћих задатака, припреме за одговарање и израду контролних задатака, као и за припрему за полагање пријемног испита. Током зимског распуста издвајано је време за учење, како би деца надокнадила пропуштено и припремила се за наредно полугодиште.

У циљу праћења школског успеха и владања у школи, стручни радници су у континуитету сарађивали са педагошко-психолошком службом и предметним наставницима/ учитељима/ одељенским старешинама деце.

Како су активности реализоване ван Установе сведене на минимум услед актуелне пандемије, издвајају се управо оне чији су садржаји прилагођени интересној сфери деце, а са друге стране имају карактер и контекст друштвено корисних и значајних.

Једна од њих је фестивал младих „Блеја“ који се традиционалном већ шест година за редом одржава у августу месецу, а чији је циљ промоција хуманих вредности, креативности, стваралаштва, здравих стилова и навика, учешће на хуманитарном турниру и сл.

Учествовање у активностима Дечије недеље у оквиру које су деца изражавала изузетно висок ниво креативности, емпатије, задовољства и других позитивних емоција (украшавали су дворишне површине порукама, шетња балонима у Великом парку, организовање „Игара без граница“ и друго).

Укључивање у организовану активност „16 дана активизма у борби против насиља над женама“, где су деца својим креативним идејама допринела оригиналности целокупног приступа .

Последњег дана године, 31.12.2021. године, деца су учествовала у програму „Улица Прихватања“, који је организован на платоу испред хотела „Зеленгора“. Пролазницима су дељене новогодишње честитке и колачићи који су деца уз помоћ васпитача припремила.

Ефекти рада

Кроз све наведене активности, остваривани су дефинисани циљеви у раду са децом, а који се односио на различите области: стицање и унапређивање социјалних вештина, контролу беса и негативних емоција, социјализацију/ укључивање у групно функционисање, постизање емоционалне стабилности поводом различитих фрустрационих ситуација (породица, вршњачки односи...), изградњу тимског духа, вештине дељења и несебичности, просоцијалне облике понашања насупрот импулсивним и агресивним, осамостаљивање, стицање навика редовног одржавања личне и хигијене групног простора, изградњу радних навика и навика редовног учења и сл. Код већине деце је приметан напредак, у областима у којима им је била неопходна подршка (одређено на основу процене и индивидуалног плана подршке за свако дете), али је евидентна и потреба за дуготрајнијим и континуираним пружањем подршке како би се научени обрасци и интернализовали.

Сарадња са родитељима остваривана је током целе године у делу битних питања за дете/цу и по потреби организован је родитељски састанак.

Током 2021.године, настављена је континуирана сарадња унутар Установе, у циљу размене знања, искустава/информација о понашајним карактеристикама деце, проналажења одговарајућих стратегија у раду са децом.

У циљу размене информација о успеху и понашању деце у школском контексту, породичним актуелностима и понашању деце, стручни радник је сарађивала са водитељима случаја, разредним старешинама/ учитељима и са стручним радницима основних школа које деца похађају.

ТЕШКОЋЕ У РАДУ

Током 2021. године, уочене су следеће потешкоће у раду:

- Потреба за повећање капацитета корисника услуге Дневног боравка;
- Хетерогена група корисника (узраст од првог до осмог разреда);
- Удаљеност школе или места пребивалишта од Боравка - деца често касне или излазе раније због аутобуског превоза и сл.;
- Смањен континуитет у доласцима код поједине деце током зимских месеци (услед пандемије Корона вирусом) али и летњих (деца су углавном ван града током летњег распуста);
- Потреба за интензивним индивидуалним радом са поједином децом;
- Недостатак мотивације појединих родитеља да се активно укључе у васпитни рад са децом и њихова очекивања усмерена на стручне раднике која се односе на решавање проблема деце;
- Потреба за већим бројем едукација које продубљују компетенције стручних радника у раду са децом из породица у ризику.

Дневни боравак за децу и младе са проблемом у понашању

Дневни боравак за децу и младе са проблемом у понашању је једна од услуга Службе за децу и младе Центра за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“Крагујевац. Корисници Дневног боравка су деца и млади који су у сукобу са законом а који користе услугу на основу упута Центра за социјални рад а на основу решења Суда и Тужилаштва. У Дневном боравку се спроводе и реализују изречене васпитне мере посебне обавезе „укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућој установи“ (временско трајање до годину дана) као и васпитни налози „редовно похађање школе“ (временско трајање 6 месеци), „укључивање у индивидуални и групни третман“ (временско трајање 6 месеци) и „укључивање без накнаде у рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја“ (20 или 40 часова). Такође, важно је напоменути да се континуирано у претходном периоду у оквиру Дневног боравка у организоване индивидуалне и групне активности укључују и самоиницијативно деца и млади, и то на предлог Центра за социјални рад, на предлог психолошко-педагошких служби средњих школа, на предлог вршњака, родитеља. Значајан допринос у резултатима рада Дневног боравка дају и млади који након реализације изречених васпитних мера и васпитних налога настављају активно да учествују у организованим активностима а како би им се пружала додатна подршка и помоћ у свеукупном функционисању а такође, и како би у форми вршњачких ментора пружали подршку и помоћ актуелним корисницима Дневног боравка.

Стручни тим Дневног боравка који је радио са децом/младима је социјални радник-породични психотерапеут, специјални педагог, психолог на стручној пракси и сарадник.

Током претходне године задржано је устаљено време рада, осам сати, пет дана у недељи. Термини долазака се прилагођавају школским и другим обавезама деце, као и планираним активностима и из тог разлога групни рад се повремено организује и у данима викенда.

Услуга Дневног боравка за децу и младе са проблемом у понашању је од августа месеца 2016.год лиценцирана на период од пет година из разлога незадовољавања структуралних стандарда (кадровске структуре) када нам је из истог разлога капацитет услуге смањен на 7 корисника.

Табела 1: Структура изречених васпитних мера и васпитних налога, као и корисника који су се самоиницијативно укључивали у организоване активности Дневног боравка у 2021.години.

Редни број	Основ доласка у Дневни боравак (2021)	Број корисника
1.	Изречене васпитне мере ПНОС и посебна обавеза укључивања у индивидуални или групни третман у Дневном боравку	31
2.	Изречена васпитна мера посебна обавеза укључивања у индивидуални или групни третман у Дневном боравку	9
3.	Васпитни налог	31
4.	Самоиницијативно	51
Укупно корисника (2021)		122

Табела 2: Структура изречених васпитних налога у 2021.години

Редни број	Васпитни налог	Број корисника
1.	Изречен васпитни налог „укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућем саветовалишту“	16
2.	Изречен васпитни налог „редовно похађање школе“	15
Укупно корисника (2021)		31

Током извештајне године није било изречених васпитних налога „укључивање без накнаде у рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја“.

Табела бр.3 Структура корисника према полу, старосном добу и подручју

Укупно корисника у 2021.	По полу		По старости			По подручју	
	М	Ж	6-14 г.	15-17 г.	18-25 г.	Урбано	Остало
71	66	5	0	40	31	66	5

Табела 4: Број нових корисника према старости и полу 2021

Број нових корисника у 2021.	По полу		По старости			По подручју	
	М	Ж	6-14 г.	15-17 г.	18-25 г.	Урбано	Остало
51	47	4	-	30	21	48	3

Укупан број деце/малолетних корисника у току године према породичном статусу:

- Потпуна породица 27;
- Једнородитељска породица 13;

ОБЛИЦИ РАДА СА ДЕЦОМ И РЕАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ РЕСОЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ

Индивидуални рад

Током извештајне године наставило се са устаљеним процедурама везаним за укључивање корисника у саветодавни, терапијски рад и организоване индивидуалне и групне активности. Након иницијалног састанка, у случају васпитних налога у Центру за социјални рад, у случају васпитних мера у просторијама Дневног боравка, уз присуство родитеља, детета/младе особе, водитеља случаја, стручног радника Дневног боравка усаглашава се динамика активности, обавезе свих актера у наредном периоду и формулишу циљеви изречених васпитних налога или васпитних мера.

Приорити у раду са дететом/младом особом су :

1. Спречавање рецидива у вршењу кривичних дела;
2. Когнитивно емоционална стабилизација;
3. Функционалне породичне релације;
4. Побољшање успеха у школи, професионалне обуке, курсеви;
5. Запослење;
6. Конструктивно слободно време.

Групни рад

Учествовање у групним активностима је пре свега подразумевало реализацију групних мотивационих састанака-разговора на различите актуелне теме („Здрави животни

стилови“, „Ментално здравље“, „Емоције“, „Адекватно препознавање и испољавање осећања“, „Одговорност“, „Обавезе у школи“, „Запослење“, „Професионалне обуке, курсеви“, „Толеранција-различитост“, „Тренирање“, „Здрава исхрана“, „Припрема, организација фестивала Блеја 2021“, „Помоћ у учењу“, „Научити мрак да сија“ „Скала успеха“, „Планови и циљеви за наредни период“, „Породичне релације“, „Последице злоупотребе психоактивних супстанци, болести зависности“....) , када се у групама тумаче различите тешкоће, изазови са којима се младе особе суочавају и изналазе начини превазилажења тешкоћа. На тај начин сваки члан групе активним учешћем доприноси развоју осећаја заједништва, корисности и индивидуалне успешности. Акцент у овој врсти рада је на појединцу као индивидуи и групи у целини. У пракси се показало да вршњачка мотивациона подршка даје значајан допринос у јачању вољних динамизама за реализацију поједначаних, позитивних циљева, усвајању групних норми у понашању и развијању интерперсоналних вештина. Реализација групних психосоцијалних радионица је такође препозната као значај сегмент у групном раду, на тај начин, кроз радионичарски рад се настојало на усвајању просоцијалних облика понашања, адекватнијем препознавању и испољавању осећања. Повезивање едукативних садржаја радионица са конкретним животним ситуацијама се најчешће вршило или на групним-мотивационим састанцима или током индивидуалних разговора. Кроз личне примере и тешкоће са којима се млада особа суочава, изналажени су алтернативни, просоцијални начини реаговања у ситуацијама са доминантним непријатним осећањима или ослабљеним вољним динамизмима. Важно је напоменути да се рад у групи интезивно огледао и кроз рад секција (креативна, ликовна, радноокупациона, драмска, спортска). Индивидуална интересовања корисника и појединачни таленти су допринели задовољавању како индивидуалних сфера интересовања и потреба, тако и развоју групне кохезије.

Психосоцијалне радионице

Теме које су се обрађивале у оквиру психосоцијалних радионица (контрола беса, абц модел, мотивација за промену у понашању, одговорност, фазе одговорности, скала успеха и функционисања) су се прилагођавале степену неопходне подршке, потребама и интересовањима корисника. Саме теме су структуриране али исто тако и биле флексибилне како би појединац у групи отворено износио властита мишљења, ставове, дилеме. Едукативни садржаји психосоцијалних радионица су се најчешће у индивидуалним и групним разговорима повезивали са конкретним животним ситуацијама и на тај начин се изналазили адекватнији начини превазилажења евентуалних тешкоћа са којима се малолетник/млада особа суочава.

Рад секција

Новинарска секција

Чланови новинарске секције су континуирано посредством друштвених мрежа осмишљавали и промовисали активности рада Центра Кнегиња Љубица. Такође, учешће су имали и у припреми текстова и флајера поводом обележавања „16 дана активизма борбе против насиља над женама“.

Драмска секција

Чланови драмске секције су активно учествовали у припреми и реализацији „онлајн перформанса“ првог дана фестивала младих „Блеја 2021“ извођењем рецитала „Црни човек“. Активно учешће, чланови драмске секције су имали током 16 дана активизма борбе против насиља над женама извођењем рецитала на тему борбе против насиља над женама и учествовали у изради видео клипова.

Филмска секција

Током извештајног периода у оквиру филмске секције, чланови секције су поводом обележавања „16 дана активизма борбе против насиља над женама“, креативно осмишљавали и едитовали видео клипове на поменутој тему.

Спортска секција

Учешће у спортско-рекреативним активностима је имао већи број корисника, поред редовних спортских активности које су организоване у установи (баскет, фудбал, одбојка, стони тенис, билијар, теретана на отвореном), реализовано је и опремање теретане „Гоку Џим“ у затвореном простору. Активно учешће у новоотвореној теретани је имало 12-оро корисника. Редовни тренажни процеси су обухватили и једнонедељно цогирање у Парку Шумарице. Такође, чланови спортске секције су имали активно учешће трећег дана фестивала младих „Блеја 2021“, реализована је хуманитарна трка у Парку Шумарице са циљем прикупљања новчаних средстава за оболелог професора Друге крагујевачке гимназије. Чланови спортске секције су током извештајне године организовали и рекреативне турнире у малом фудбалу у балон сали „ФЦ Викторија“.

Креативна и керамичка радионица

Заинтересованост за креативне и керамичке радионице је показао већи број корисника. Најчешће активности у оквиру ових радионица су били цртање, израда графита, цртање структурираног стрипа на зидовима ходника, Транзиционог парка и теретане „Гоку“. Важан сегмент у оквиру креативне радионице је и прављење накита од канапа и бројаница од перли, такође, израда керамичарских производа, фарбање и исцртавање истих је део стваралаштва младих корисника Дневног боравка. Током извештајне године, чланови креативне секције су имали у осмишљавању и изради ручних производа а који су били изложени на хуманитарној акцији првог дана фестивала младих „Блеја 2021“. Чланица Дневног боравка и Удружења Транзициони кутак је осмислила, и дизајнирала насловну страну Монографије поводом 10 година рада Центра „Кнегиња Љубица“.

Васпитно-образовни рад

Током индивидуалног и групног саветодавног рада се настојало да се деца и млади додатно мотивишу како би редовно похађали наставу, поправили успех у школи и остали у редовном образовном систему. Важан сегмент у раду је и континуирана сарадња са разредним старешинама, педагошко психолошким службама. Непосредним посетама педагошко-психолошким службама школа као и редовним телефонским контактима са разредним старешинама је сарадња продубљивана што је укупно дало позитивне резултате у васпитно образованом статусу корисника. Специфичност током ове извештајне године је била у реализацији „онлајн наставе“, па је младим корисницима значајну подршку и помоћ пружала вршњачка група. Наиме, млади корисници (који су успешно завршили реализацију васпитних налога или васпитних мера а самоиницијативно долазе у Дневни боравак) су континуирано током школске године

пружали подршку и помоћ у учењу и изради домаћих задатака актуелним корисницима Дневног боравка што је укупно давало позитивне резултате у школским постигнућима.

Структура корисника укључених у васпитно-образовни систем

	Сви корисници у 2021.			Нови корисници у 2021.			Корисници на дан 31. 12. 2021.		
	Иду у школу	Напустили школу	Завршили школу	Иду у школу	Напустили школу	Завршили школу	Иду у школу	Напустили школу	Завршил и школу
Основна школа	/	8	10	/	3	2	/	3	4
Средња школа	28	5	12	23	3	10	7	/	5

- Три корисника је уписано у програм образовања одраслих Друга шанса;
- Двојица дечака су уписала ванредно средњошколско образовање;
- Тројица младића су уписала факултет.

Процес запослења

У 2021.години интензивирана је сарадња са Омладинском задругом „Европа“. Укупно је посредством Омладинске задруге на одређене временске периоде било радноангажовано 30- оро младих. У сарадњи са Удружењем „Урадимо заједно“ и Центром за породични смештај и усвојење Крагујевац, реализоване су радионице и додатне обуке и професионална оспособљавања за 9- оро наших корисника (4-ица за „веб програмирање“ у оквиру школе „НС Груп“, 4-ица за „фитнес инструкторе“ у оквиру академије „Оксфорд“ и једна обука за заваривача у оквиру академије „Оксфорд“). Мотивација у индивидуалним и групним саветодавним и мотивационим разговорима је један од најзначајних сегмената ка позитивним и трајнијим променама у понашању. Код већег броја корисника су бивали ојачани вољни динамизми за професионалним усавршавањима и радним ангажовањима. Велики број младих се током године по различитим уговорима радно ангажовао у локалним фирмама и предузећима.

Фестивал младих „Блеја 2021“

Традиционално, сада већ шесту годину заредом се у оквиру Дневног боравка реализује фестивал младих „Блеја“. Овогодишњи фестивал је као и претходних година трајао три дана и обухватао је фузију едукативних, хуманитарних и забавних садржаја. Првог дана фестивала реализована је хуманитарна изложба ручних радова код фонтане у Великом парку са циљем прикупљања новчаних средстава за оболелог професора Друге крагујевачке гимназије. Другог дана је такође реализована хуманитарна акција, наиме, организована је трка у меморијалном парку Шумарице у којој су поред наших корисника учествовали и различити актери из локалне заједнице. Трећег дана фестивала је у оквиру дворишног простора реализована активност „Еко гулишијада“, еко радионица и припрема хране, дружење свих корисника наше установе.

„16 дана активизма“

Поводом „16 дана активизма борбе против насиља над женама“ у организацији Прихватилишта за жртве насиља у породици, чланови Дневног боравка и Транзиционог кутка су имали активно учешће. Реализоване су активности, сценско драмски

перформанси „Породица са два лица“ и „Жива лутка“ у центру града, кад су између осталог и дељени афирмативни флајери о ненасиљу. Током трајања активизма реализована је и хуманитарна акција „Базар 16“ у кафићу Базар, том приликом су гости кафића на свако наручено пиће донирали симболичних 16 динара хуманитарне помоћи. Такође, осмишљена су и едитована три видео клипа на тему последица партнерског насиља и последица насиља које трпе деца као пасивне или активне жртве насиља у породици.

Доброволност, самоиницијативно учешће

У току извештајног периода у организованим активностима Дневног боравка је у форми добровољности и самоиницијативног укључувања учествовао 51 корисник. Од тог броја, 30 корисника су млади са којима су се у претходном периоду успешно релизовали васпитни налози и васпитне мере а који су наставили да долазе у Дневни боравак како би им се пружала додатна подршка и помоћ у свеукупном функционисању (школа, запослење, односи у породици, додатне професионалне обуке, структурирање конструктивног слободног времена, психосоцијална и мотивациона подршка). Док је 21 корисник укључен на предлог родитеља или психолошко педагошких служби средњих школа. Значај ове групе корисника је и у томе што у форми вршњачких едукатора пружају подршку и помоћ у усвајању просоцијалних обаразаца у понашању актуелним корисницима Дневног боравка са којима се реализују васпитни налози и васпитне мере, као и деци и младима осталим корисницима наше установе. Овакав начин рада и функционисања је давао позитивне резултате, пре свега у области не вршења поновних кривичних дела, рецидив у овој групи корисника је 2 %. Од укупног броја корисника из ове категорије (51), 38 младих се посредством Омладинске задруге или уговорима о раду радно-ангажовало у различитим фирмама и предузећима, 9 оро младих је актуелно на високим студијама различитих факултета док су 8 оро ученици средњих школа и постижу задовољавајуће школске резултате.

РЕЗУЛТАТИ

Према предвиђеним индивидуалним плановима заштите, приоритетне области у раду са малолетним/младим починиоцима кривичних дела су:

1. Спречавање рецидива у вршењу кривичних дела;
2. Когнитивно емоционална стабилизација;
3. Функционалне породичне релације;
4. Побољшање успеха у школи, професионалне обуке, курсеви ;
5. Запослење;
6. Конструктивно слободно време.

Од укупног броја актуелних корисника 90% деце и младих није забележено поновно вршење кривичних дела;

Потпуну редовност у долажењу и учествовању у индивидуалном и групном раду је имало 67,14% корисника, делимична редовност 20% и 12,86% корисника је минимално или није учествовало у за њих предвиђене активности.

У школским постигнућима, од укупног броја корисника задовољавајуће школске резултате постиже 90 %корисника;

У области запослења, код 13 оро корисника се посредовало преко Омладинске задруге за повремена радна ангажовања, 10 оро корисника је радно ангажовано по уговору о раду у локалним фирмама и предузећима.

Током извештајног периода настављена је континуирана сарадња са педагошко-психолошким службама школа које похађају корисници услуге као и са њиховим разредним старешинама. Запажа се мотивисаност и спремност педагошко-психолошких служби школа за сарадњу и препознавање интереса малолетника/младих.

Настављена је сарадња са водитељима случаја Центра за социјални рад као упутним органом.

Интензивирана је сарадња са Омладинском задругом „Европа“ посредством које је двадесеторо младих било радноангажовано у локалним фирмама и предузећима.

Успостављена је сарадња са Удружењем „Урадимо заједно“, када је посредством пројекта „УЕЕР“ 9-оро наших корисника завршило додатне професионалне обуке и квалификације.

У 2021. години континуирана је била сарадња са Саветовалиштем за ментално здравље као и одељењем психијатрије Клиничког центра.

Специфичност у раду са корисницима Дневног боравка је била прилагођавање самог рада ванредним мерама везаним за пандемију вируса KOVID 19. Све време трајања пандемије, предвиђене активности су успешно реализоване уз поштовање епидемиолошких мера.

ИЗАЗОВИ У РАДУ

- Неопходност континуираног прилагођавања рада честим променама мера везаних за пандемију вируса KOVID 19, поготово у сфери образовања;
- Хетерогеност групе, обавезе у школи или на послу повремено буду огрничавачући фактор за најадекватније формирање групе и реализацију групног рада;
- Повремена неувремењеност упута деце и младих а који на почетни период реализације васпитне мере посебне обавезе долазе као вишеструки рецидивисти у кршењу законских норми у понашању;
- Потреба за радним ангажовањем корисника, у пракси се показало да привремена или стална запослења ове категорије младих даје позитиван резултат у одржавању дуготрајне позитивне промене у понашању и да је један од кључних фактора у истој. Неопходност развијања социјалног предузетништва, укључивање свих значајних актера у том процесу;

- Обезбеђивање, односно планирање већих финансијских средства за реализацију већег броја излета, екскурзија, одлазака у позориште, биоскоп, спортске догађаје;
- Недовољан број запослених, лиценца за капацитет 7 корисника, ангажовани: један стручни радник, један стручни радник ангажован у осталим услугама и један сарадник.
- Током године у активности Дневног борава се укључује већи број деце и младих што се у пракси показало као реална потреба и из тог разлога је неопходно проширење капацитета и ангажовање нових стручних радника.

Услуге за одрасле и старије особе

Услуге Помоћ и нега у кући за одрасле и старије особе и Дневни боравак за старије особе су се у 2021.години реализовале у складу са утврђеним стандардима за пружање услуга и потписаним Споразумима о сарадњи са Домом здравља и Геронтолошким центром у Крагујевцу. Потпуну лиценцу за пружање услуге Помоћ и нега у кући, Центар је добио 2014. године и обновио је у мају 2021.године, а за услугу Дневни боравак за старије особе на период од пет година у априлу 2018.године. Ативности на услугама су се спроводиле према утврђеним плановима и у складу са расположивим кадровским потенцијалом, планираним финансијским средствима и у складу са епидемиолошком ситуацијом.

Седиште за реализацију услуге Помоћ и нега у кући је у амбуланти Дома здравља у Бресници. Услуга се пружала радним данима у трајању од највише 2 сата дневно по кориснику и била је организована у 16 градских месних заједница.

Број корисника и организација услуге помоћ и нега у кући на годишњем нивоу условљени су расположивим ресурсима, пре свега бројем радно ангажованих геронтодомаћица.

На пружању услуге актуелно су ангажовани:

- 8 геронтодомаћица;
- 1 стручни радник;
- 1 обрачунски радник и
- руководиоца Службе за одрасле и старије;

Према актуелном Акту о систематизацији радних места услугу би требало да пружа 11 геронтодомаћица за капацитет услуге од 100 до 120 корисника са градског подручја. Услугу од 10.11.2021.године пружа 8 геронтодомаћица. Смањење капацитета услуге на 90 корисника настало је због напуњавања једног радног места геронтодомаћице из 2018.године два из 2021.године, због стицања права на старосну пензију. Извршено прераспоређивање корисника другим геронтодомаћицама изазвало је попуњеност капацитета. У случају одсуства запослених најављене посете редовно се отказују што изазива оправдано незадовољство корисника.

Повремено се формирају листе чекања на услугу. Једна листа се односи на лица која чекају да започну са коришћењем услуге, а друга листа на лица у већем степену зависности која чекају да услугу добију у потребном обиму. Установи се и даље обраћају старије особе са градског и сеоског подручја на којима услуга није организована.

Ангажовање геронтодомаћица преко пројектних активности доприносило је унапређењу функционалне доступности и капацитету услуге.

Све активности на услугама спроводиле су се према утврђеним плановима и у складу са расположивим кадровским потенцијалом, планираним средствима за ове намене и епидемиолошком ситуацијом. И током ове године корисници су из превентивних

разлога, ради смањења броја контаката повремено отказивали коришћење услуге. Услуга се пружала уз поштовање свих прописаних епидемиолошких мера. Евидентирана су десет корисника оболела од короне и четири геронтодомаћице.

Број корисника услуге је мањи за 3,9% у односу на прошлу годину, али је број посета за 2,5% и радних сати у кући корисника за 4,7 % већи у односу на прошлу годину, обзиром да су корисници у 2020-тој години интензивније отказивали посете због лоше епидемиолошке ситуације.

Како би се одржао квалитет и омогућила доступност услуге неопходно је ангажовати већи број геронтодомаћица или бар попунити упражњена радна места.

Здравствени радници Службе кућног лечења су у складу са Споразумом о организовању и функционисању интегрисаног модела социјално-здравствене заштите корисницима услуге помоћ и нега у кући у медицински индикованим случајевима обезбеђивали услуге примарне здравствене заштите.

Активности услуге Дневни боравак за старије особе одвијале су се радним данима од 7-15 сати у просторијама при Геронтолошком центру у Крагујевцу. Капацитет услуге је 10 корисника.

На пружању услуге, актуелно су ангажовани:

- 1 стручни радник (руководилац Службе);
- 1 стручни сарадник (радно-окупациони терапеут);
- 2 сарадника преко добровољног радног ангажовања са 2/3 радног времена;
- возач Установе;

Активности услуге одвијале су се према утврђеним плановима и у складу са расположивим кадровским потенцијалом, планираним средствима за ове намене и епидемиолошком ситуацијом.

Број корисника на дневном нивоу варирао је у зависности од епидемиолошке ситуације и безбедносне процене корисника и њихових сродника. Један корисник је због короне касније започео са коришћењем услуге, док оболелих међу запосленима није било.

Ускраћивање простора од стране Геронтолошког центра (2015) за дементне кориснике, уједно и радног простора за запослене условило је спајање група различитог психичког статуса, усељавање запослених са својом опремом у кориснички простор и онемогућило коришћење улаза са рампом. Ово се значајно одразило на организацију, функционисање и испуњеност минималних стандарда за пружање услуге.

Путничко возило којим се обавља превоз корисника, обзиром на њихов здравствени статус и отежану покретљивост је неадекватно. Поред возача и сарадника у пратњи, због ограниченог броја места долазак и одлазак корисника се при пуном капациту реализује у два до три наврата, што повећава трошкове и утиче на организацију услуге (скраћује дужину боравка корисника). Такође, онемогућава организовање излета корисницима услуге.

Током реализације јавног рада једно лице са инвалидитетом је обављало послове сарадника четири месеца. Остатак године подршку корисницима пружала су два сарадника преко добровољног радног ангажовања са 2/3 радног времена (укупно пет особа). Велики проблем око ангажовања лица по овом основу представља изналажење адекватне особе у Центру за социјални рад.

Имајући у виду наведено неопходно је у 2022.години попунити место сарадника и тиме допринети бољој организацији чиме би се уједно и стекли услови за обнављање, односно добијање лиценце за рад 2023.године.

Пројекат јавног рада „Помоћ старијима у Крагујевцу“ реализован у сарадњи са Националном службом за запошљавање на којем су биле ангажоване 4 особе са инвалидитетом (три на услузи Помоћ у кући и једна у Дневном боравку) донекле је

унапредио доступност услуга. Послови које су ова лица обављала били су прилагођени њиховим преосталим способностима.

Искуство у пружању услуга, а имајући у виду пораст броја старих у Крагујевцу и њихове потребе за различитом врстом подршке у природном окружењу, а посебно у контексту садашње епидемиолошке ситуације када је повећан број оболелих лица, често континуираних пружаоца подршке старима препознаје се потреба даљим развојем наших услуга, пре свега кроз ширење територијалне и функционале доступности услуге помоћ и нега у кући.

У сарадњи са Националном службом за запошљавање од 15.09.2021.године реализован је пројекат јавног рада „Помоћ старијима у Крагујевцу“ у трајању од четири месеца на којем су биле ангажоване 4 особе са инвалидитетом. Три сараднице су реализовале услугу Помоћ у кући, а једна услугу Дневни боравак за старије особе. Пројекат је омогућио коришћење услуге Помоћ у кући за 15 особа са градског подручја и организовање и унапређење услуге Дневни боравак за старије особе за 9 корисника.

Помоћ и нега у кући за одрасла и старија лица			
Категорија	Број корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника услуге у 2021.г
Теже хронично оболела старија лица	56	27	83
Теже физички оболела одрасла лица	1	0	1
Одрасла инвалидна лица	5	0	5
Старија лица са изменама у псих. Статусу	6	4	10
Старија лица без породичног старања	32	13	45
Укупно	100	44	144
Дневни боравак за одрасла и старија лица			
Теже хронично оболела старија лица	6	2	8
Старија лица са изменама у псих. Статусу	0	2	2
Старија лица без породичног старања	1	0	1
Укупно	7	4	11
БРОЈ КОРИСНИКА СЛУЖБЕ	107	48	155

Услугом **Помоћ и нега у кући** пружала се помоћ старијим лицима у задовољавању свакодневних животних потреба како би им се унапредио квалитет живота у старости и превенирао одлазак у институцију. Пружање услуге имало је за циљ побољшање или одржавање функционалне способности корисника у природном окружењу у ситуацијама када нису способни да самостално живе без свакодневне или редовне подршке других. У зависности од психофичког и здравственог стања корисника обезбеђивале су се различите социјално заштитне, здравствене, хигијенске и сервисне услуге, а обим и садржај услуге био је условљен здравственим стањем корисника, породичном условима и бројем ангажованих геронтодомаћица.

Услуга Помоћ и нега у кући пружала се интегрисано са здравственим услугама Службе кућног лечења, Дома здравља у Крагујевцу у случајевима када су код корисника обострано процењене социјалне и здравствене индикације за овом врстом организовања.

Потребу и целисходност обезбеђивања овог облика заштите утврђиво је Центар за социјални рад. Пријем упута за коришћење услуге, пријемну процену, утврђивање степена потребне инструменталне подршке корисника, процену потреба и обим пружања услуге обављао је стручни радник Службе.

Стручна, когнитивна подршка састојала се у пружању информација и саветовању корисника око свакодневних активности, пружању помоћи и посредовању код остваривања права из социјалне и здравствене заштите и права по основу пензионо-инвалидског осигурања. Психосоцијалном подршком утицало се на ниво задовољства животом и став корисника према себи и другима, на подизање расположења и интегрисања у социјално окружење, обезбеђивање и унапређивање комуникације, смањење осећања бескорисности и беспомоћности и промоцију могућности преосталих менталних и физичких потенцијала.

Инструменталну подршку корисницима услуге према закљученим индивидуалним плановима пружале су геронтодомаћице. Подршка се састојала од:

- Помоћи у одржавању личне хигијене, укључујући по потреби помоћ при свлачењу и облачењу, умивању, купању и прању косе, чешљању, бријању, сечењу ноктију, промени пелене, тоалети стоме и испирању катетера;
- Достављању лекова, контроле узимања преписане терапије, контроле протеза, санитарних помагала, посредовања при остваривању права из основне здравствене заштите;
- Помоћи у обезбеђивању исхране, набавки намирница, обезбеђивању готових оброка, припреми лаких оброка, припреми освежавајућих напитака;
- Помоћи при храњењу и одржавању хигијене усне дупље;
- Помоћи у одржавању хигијене стана, одржавању чистоће просторија, судова и уређаја;
- Помоћи при прању и одржавању постељине, одеће и обуће;
- Помоћи у загревању просторија (по потреби ложење ватре и чишћење пећи);
- Плаћању комуналних услуга;
- Помоћи у задовољавању социјалних потреба, дружењу, помоћи при кретању унутар и ван куће, набаци новина, књига, иницирању социјалних контаката...

Поновне процене и прегледи донетих планова услуга тимски су се обављали једном годишње уз активно учешће корисника и њихових сродника. Током године извршена је ревизија учешћа корисника у цени пружене услуге.

Услугу Помоћ и нега у кући у 2021. години користило је 144 лица од којих је новоевидентиран 31 корисник.

Корисници су претежно користили по више врсти активности геронтодомаћица. Најзаступљенија је била подршка у задовољавању социјалних потреба, у одржавању хигијене стамбеног простора, одржавању постелјине, одеће и обуће и одржавању личне хигијене .

Структура активности геронтодомаћице код корисника:	
одржавање хигијене корисника (умивање, промена пелена, купање, прање косе, бријање...)	71
тоалета стоме	2
испирање катетера	4
набавка намирница	38
припрема обока и напитака, помоћ при храњењу	35
одржавање чистоћа просторија, судова и уређаја у стану	105
одржавање постелјине, одеће и обуће	82
помоћ при загревању просторија	1
плаћање комуналија	19
контрола виталних функција	8
набавка и надгледање узимања лекова	38
пратња корисника до лекара	5
помоћ при кретању ван куће	16
Помоћ при устајању, кретању унутар куће	42
промена положаја тела, помоћ при устајању и кретању у кући	35
задовољавање соц. потреба, дружење, набавка књига и новина	131

Структура броја корисника по врсти услуге			
Врста услуге	Број корисника на дан 31.12.2021. г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника услуге у 2021.г
Интегрисане услуге	42	21	63
Социјалне услуге	58	23	81
Укупно	100	44	144

Само социјалне услуге користило је 56% корисника, док је интегрисане/социјално - здравствене услуге користило 44% корисника. Према старосној структури, најзаступљенији су били корисници услуге старости изнад 80 година - 61%, затим лица од 65 до 79 година старости - 34% и лица млађа од 65 година - 5% (графикон 2.). Од укупног броја корисника жене су чиниле 70 % .

Број корисника према старосној структури			
Старосна структура	Број корисника на дан 31.12.2021. г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника услуге у 2021.г
Од 26-64.год	6	1	7
Од 65 до 79.год	32	17	49

> од 80.г	62	26	88
Укупно	100	44	144

Структура броја корисника према родној припадности			
Пол	Број корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Бр.корисника услуге у 2021.г
Мушки	27	16	43
Женски	73	28	101
Укупно	100	44	144

Структура броја корисника према степену покретљивости			
Степен Покретности	Број корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника услуге у 2021.г
Непокретни	13	10	23
Теже покретни	22	10	32
Покретни	65	24	89
Укупно	100	44	144

Број корисника према степену подршке			
Степени подршке	Бр. корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника у 2021.г
Први	22	15	37
Други	23	13	36
Трећи	47	15	62
четврти	8	1	9
Укупно	100	44	144

Структура броја корисника према брачном статусу			
Брачни статус	Број корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета	Број корисника услуге у 2021.г
удата/ожењен	26	21	47
неудата/неожењен	11	4	15
разведена/разведен	7	0	7
удовац/удовица	56	19	75
Укупно	100	44	144

Број корисника према структури домаћинства			
Број чланова домаћинства	Број корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета	Број корисника услуге у 2021.г
Једночлано	69	19	88
Двочлано	25	20	45
Вишечлано	6	5	11
Укупно	100	44	144

Већина корисника живела је у самачком домаћинству - 61%, потом у двочланом, најчешће старачком домаћинству - 31%, док је у вишечланом домаћинству живело 8% корисника. Старија лица, у вишечланим домаћинствима била су у високом степену зависности и сродници нису били у могућности да им у потпуности обезбеде адекватну негу. Највећи број корисника је био у статусу удовац/а - 52%, у браку је било 33%, брачну заједницу није заснивало 10%, док је разведених било 5% корисника (графикон 5.). Сви су живели у комфорним условима, већински у двособним становима или кућама (56%) и једнособним становима или кућама (31%).

Преовлађивали су пензионери (90% корисника). Право на новчану накнаду за туђу помоћ и негу другог лица користи 21% корисника. Претежно су релативно доброг материјалног статуса -47% и средњег материјалног статуса -39% (графикон 6 и графикон 7.).

Већински квалитет породичних односа корисника био је добар и одличан, без породичног старања било је 16% корисника.

Узроци смањене функционалне способности свих корисника били су везани за њихово здравствено стање и старосну доб. Највише корисника услуге су теже хронично оболела старија лица чији здравствени статус претежно карактерише присутност више дијагноза хроничних болести.

Према степену покретљивости најзаступљенији су били покретни корисници услуге -62%, затим теже покретни корисници -22% и непокретни корисници услуге -16%. У складу са тим највише им се пружала подршка трећег степена -43%, односно подршка првог 26% и другог степена 25%.

Број корисника према динамици пружања услуге геронтодомаћице			
Број и дужина недељних посета	Бр. корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Бр. корисника услуге у 2021.г
једна посета недељно од једног сата	3	9	12
једна посета недељно од два сата	57	18	75
две посете недељно по један сат	3	1	4
две посете недељно по два сата	10	3	13
пет посета недељно по један сат	14	9	23
две посете месечно по два сата	11	2	13
две посете месечно по један сат	2	2	4
Укупно	100	44	144

Током протекле године корисници услуге помоћ и нега у кући претежно су имали по једну посету геронтодомаћице недељно у трајању од два сата (52%), пет посета недељно - по један сат дневно (16%) и две посете недељно од по два сата дневно и две посете месечно од по два сата (по 9%).

Структура корисника према партиципацији (цензусним групама) у цени услуге геронтодомаћице у 2021. години				
Просечни приход по чл. Домаћинства	% учешћа корисника од пуне цене	Бр. корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника у 2021.г
Прва група	0 %	1	2	3
Друга група	20%	7	4	11
Трећа група	30%	24	10	34
Четврта група	40%	29	13	42
Пета група	50%	25	4	29
Шеста група	60%	8	9	17
Седма група	100%	6	2	8
УКУПНО		100	44	144

У цени услуге су партиципирали у складу са утврђеном регресном скалом, а највећи број корисника учествовао је износом од 40% од пуне цене и 30% од пуне цене и услуге .

Здравствене услуге корисницима су се обезбеђивале у складу са прописима из здравствене заштите.

Коришћење услуге најчешће је престало због смрти корисника (55%) и одустанка у ситуацијама када услуга није могла у потпуности да задовољи потребе корисника (34%).

Услуга Дневни боравак за старије особе пружала је дневно збрињавање старијим хронично оболелим лицима, како би им се уз подстицање социјалне укључености одржао или унапредио квалитет живота у сопственој породици и одложио смештај у институцију.

Породици је услуга омогућавала да уз радно ангажовање настави бригу о свом старијем члану у оквиру домаћинства и потребан предах пружаоцима континуиране неге у току дана.

Корисницима се обезбеђивао: превоз од стана до Дневног боравка и назад, исхрана (доручак и ручак), припремање простора за обедовање, сервирање хране и помоћ при храњењу, припремање топлих напитака, одржавање личне хигијене корисника (купање, прање и промена пелене), здравствени надзор (давање оралне терапије и контрола виталних функција) и организовање слободног времена кроз радно-окупационе, културно-забавне и рекреативне активности и услуге социјалног рада.

1. **Културно-забавне активности**, ради мотивисања корисника на активно учешће и садржајно провођење времена у Дневном боравку у 2021 .г обухватале су:
 - прославе корисничких рођендана уз слављеничку тарту припремљену у чајној кухињи Дневног боравка;
 - прославу празника 8. марта и доделу пригодних поклона са наших радионица;
 - прославу верских празника (славе) уз доделу прикладних поклона израђених на радионицама Дневног боравка;

- слушање музике и гледање телевизијског програма;
 - играње друштвених игара (шах, „Не љути се човече“, доmine);
 - излет корисника и посета манастиру Каленић поводом обележавања Међународног дана старих;
2. **Рекреативне активности** чиниле су краће шетње са корисницима и лакше вежбе усклађене са жељама и преосталим способностима корисника.
3. **Радно-окупационе активности** ради развоја нових способности, очувања и унапређења смањених способности корисника обухватале су :
- Израду украсних и употребних предмета (примена декубаж технике на флашама, теглама, рамовима за огледала и другим предметима, плетене ручне радове: шалови, прслуци, јастучићи, патофне, чарапе...) три пута недељно по два сата дневно;
 - Организовање радионице „По бакином рецепту“ два пута недељно у чајној кухињи Дневног боравка ради припреме слатих и сланих десерта по рецептима корисника;
 - Свакодневно вежбање меморије кроз заједничку игру („Слагалица“, „Занимљива географија“, „На слово- на слово“) и присећања на различите животне догађаје.

Потребу и целисходност обезбеђивања овог облика заштите утврђиво је Центар за социјални рад. Пријем упута за коришћење услуге, пријемну процену, утврђивање степена потребне подршке корисника и процену потреба обављао је стручни радник Службе. Током године стручни радник је континуирано пратио потребе корисника и обезбеђивао стручну подршку корисницима, породици, стручном сараднику и сарадницима.

Стручна подршка обухватала је информисање и саветовање корисника око организовања свакодневних активности и пружање помоћи у остваривању услуга из социјалне и здравствене заштите. Психосоцијалном подршком утицало се на очување и подизање нивоа задовољства животом, обезбеђивање и унапређивање комуникације, расположење, интегрисање у социјално окружење, став корисника према себи и другима, промоцију могућности преосталих менталних и физичких потенцијала и смањење осећања бескорисности и беспомоћности.

Поновне процене потреба и прегледи донетих планова услуга тимски су се обављали једном годишње уз активно учешће корисника и њихових сродника. Извршена је годишња, ревизија учешћа корисника у цени пружене услуге.

Услугу је у 2021. години користило 11 корисника, од којих је новоевидентирано 5 корисника. Претежно су користили по више врсти активности Дневног боравка .

Број корисника према родној припадности			
Пол	Број корисника 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника у 2021.г
Мушки	6	2	8
Женски	1	2	3
Укупно	7	4	11

Број корисника према старосној структури			
Старосна структура	Број корисника на дан	Број пасивизираних	Број корисника

	31.12.2021. г	предмета (престали да користе услугу)	услуге у 2021.г
Од 65 до 79.год	1	2	3
> од 80.г	6	2	8
Укупно	7	5	11

Структура активности у Дневном боравку	
Превоз корисника	10
Надзор и подршка	10
Помоћ при кретању	7
Помоћ при облачењу и свлачењу	5
Помоћ при обувању и изувању	5
Исхрана	11
Помоћ при узимању obroка	6
Помоћ при одржавању личне хигијене	2
Помоћ при узимању терапије	9
Контрола виталних функција	11
Развој и одржавање практичних вештина	10
Рахабилитационе и терапеутске услуге	9
Групне, рекреативне и радно-окупационе активности	9
Обележ.битнијих датума	11
Укључивање корисника у пригодне култур.активности	10

Према социјалним категоријама најзаступљенија су била теже хронично оболела старија лица 73%, затим старија лица са изменама у психичком статусу 18% и старија лица без породичног старања (9%). Преовлађивали су корисници мушког пола -73%, старији од 80 година -64% и старости од 65 до 79 година - 36% .

Сви су пензионери, а новчану накнаду за туђу помоћ и негу примало је 36% корисника. Претежно су релативно доброг -55% и лошијег материјалног статуса – 27%.

Већина корисника је била у брачном статусу удовац/ца (91%) и живела у самачком домаћинству и вишечланом домаћинству у комфорним условима .

Број корисника према брачном статусу			
Брачни статус	Број корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета	Број корисника услуге у 2021.г
Удата/ожењен	0	1	1
Удовац/удовица	7	3	10
Укупно	7	4	11

Број корисника према броју чланова домаћинства домаћинства			
Број чланова домаћинства	Број корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета	Број корисника услуге у 2021.г
Једночлано	4	0	4
Двочлано	2	1	3
Вишечлано	1	3	4
Укупно	7	4	11

Квалитет породичних односа корисника био је одличан и добар. Сродници су се о њима савесно старали и обезбеђивали им потребну подршку у оквиру домаћинства. Без породичног старања било је 9% корисника услуге.

Смањена функционална способност свих корисника узрокована је њиховим здравственим стањем и старосном доби. Здравствени статус претежно карактерише присутност више дијагноза хроничних болести.

Самостално се кретало 73% корисника, док је теже покретних и упућених на подршку других при кретању било 27%. Корисницима се највише пружала подршка трећег степена -55% и четвртог и првог степена подршке –по 18% .

Структура броја корисника према степену покретљивости			
Степен покретности	Број корисника на дан 31.12.2021. г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника услуге у 2021.г
Теже покретни	1	2	3
Покретни	6	2	8
Укупно	7	4	11

Корисници услуге су складу са утврђеном регресном скалом партиципирали у цени услуге. Највећи број корисника учествовао је износом од 10% од пуне цене, затим 15% и 20 % од пуне цене услуге.

Структура корисника према партиципацији у цени услуге дневног боравка за старије особе лица/ месечно				
Просечни приход по чл.домаћинства	% учешћа корисника	Број корисника на дан 31.12.2021.г	Број пасивизираних предмета (престали да користе услугу)	Број корисника услуге у 2021.г
Прва група	0 %	0	0	0
Друга група	10%	3	0	3
Трећа група	15%	2	1	3
Четврта група	20%	1	2	3
Пета група	25%	0	0	0
Шеста група	30%	1	0	1
Седма група	100 %	0	1	1
УКУПНО		7	4	11

Коришћење услуге најчешће је престало због одустанка корисника услед погоршања здравственог стања (75%).

ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА РАДА И ЗАДОВОЉСТВА КОРИСНИКА

Током целе године континуирано се пратио квалитет рада запослених. Уочене мањкавости у раду и примедбе корисника евидентирани су, разматране са непосредним извршиоцима и отклањане. Није било озбиљнијих пропуста у раду. За обе услуге извршена је интерна евалуација квалитета пружених услуга и испитивање задовољства корисника.

Интерна евалуација квалитета услуге помоћ и нега у кући одраслим и старијим особама и испитивање задовољства корисника извршени су анкетним испитивањем корисника у периоду од 01.12.2021. године до 03.12.2021. године. Испитивање је из превентивних разлога ради спречавања ширења болести COVID - 19 обављено телефонским путем. Узорак је обухватио кориснике који услугу користе дуже од 6 месеци и састојао од 41 лица, односно 40% активних предмета.

САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА БРАК И ПОРОДИЦУ

У Саветовалишту за брак и породицу по систематизацији треба да раде два стручна радника на неодређено време, међутим, одласком психолога 01. 04. 2018. године, није добијена сагласност да запослење другог стручног радника на неодређено време. Проблем се превазилазио кроз ангажовање психолога на одређено време и до сада су ангажована 4 психолога. Од јула месеца у Саветовалишту ради један стручни радник и чека се сагласност за пријем психолога.

На пословима техничког секретара, већ 4 године, ангажовано је једно лице кроз добровољно радно ангажовање преко ЦСР.

КОРИСНИЦИ

Саветовалиште за брак и породицу је у 2021. години радило са укупно 371. корисником, од чега је новоевидентираних 260 корисника, а раније евидентираних, старих корисника 111.

Број корисника је већи у односу на предходну годину за 22,07 % и поред тога што је 6 месеци радио само један стручни радник. И поред епидемиолошке ситуација, великог броја оболелих током године, изражене су потребе корисника за саветодавно-терапијским радом. Корисницима су пружане услуге редовно и настојало се да чекање на први разговор буде кратко (до десет дана). Корисници који нису могли да дођу или имају страх од короне обраћали су се за савет или информацију путем мејла и преко телефона.

Са корисницима је обављено укупно 799 разговора, што је више за 44,22% у односу на предходну годину.

Структура разговора је следећа:

- индивидуалне саветодавно-терапијске сесије: 618

- партнерске саветодавно-терапијске сесије : 86
- породичне саветодавно-терапијске сесије: 95

У Саветовалишту се реализовао групни рад са починицима насиља у партнерским односима кроз пројекат "СТОП – Подршка имплементацији програма рада са починицима насиља над женама и насиља у породици у складу са члановима 16. и 12. Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција). Пројекат се реализује у партнерству са „Оазом сигурности“, а финансира Европска мрежа за програме рада са починицима насиља (WWP EN) у сарадњи са организацијом UN Women. Током 2021. године реализовано је укупно 7 групних сесија и групни рад је настављен у 2022. години.

Значајан број корисника **54,71%** Саветовалишту за брак и породицу се обраћа добровољно, на личну иницијативу.

Корисници су се најчешће обраћали са постојањем више проблема истовремено, сложеним, вишеструким проблемима, око 76,54%, док се са једном врстом проблема обратило 23,45% корисника, што не значи да они нису били сложени и интензивни. Међутим, један број корисника након првих разговора, без обзира на сложеност проблема, није наставио да долази, тако да је третманом обухваћено око 76,28%, док је са 88 корисника обављен један до два разговора, што у структури чини око 23,71% од укупног броја корисника. Структура корисника у односу на овај критеријум из године у годину има тенденцију раста у односу на сложеност проблема. Потребно је истаћи да један број корисника има тешкоће у прихватању рада на проблему (немају подршку партнера, породице, немају времена, стиде се..), па значајан број одустане након, првог или другог разговора. Такође је важно нагласити да је један број корисника упућиван на друге пружаоце услуга.

Већина корисника је у животној доби од 26 до 64 године 78,97%, а структура корисника у односу на године живота , старост приказна је у табели 1.

Табела бр.1.

до 17 година	18 до 25	26 до 64	преко 65
12,93%	6,46%	78,97%	1,61%

Структура корисника у односу на пол и образовни статус је такође слична као и раније, у нешто већем проценту се обраћају жене 66,57%%.

Нјавећи број корисника има средње, више или високо образовање, а неки су још увек у образовном процесу. Образовна структура је приказана у следећој табели:

Табела бр.2.

Без школе	Основна школа	Средња школа (3 и 4 степен)	Висока и Виша школа	Ученици и студенти
0%	2,96%	39,62%	38,54 %	18,86%

Структура корисника у односу на брачни статус приказана је у табели бр.3:

Табела бр.3.

У браку	У ванбрачној заједници	Разведени (или развод у току)	Удовац/ удовица	Неожење н/неудата	Непримењиво
35,57%	12,39%	25,60%	2,42%	11,32%	12,66%

Значајан број корисника Саветовалишта су у некој врсти партнерске заједнице 47,96 % (брак и ванбрачна заједница), док је 25,60% корисника разведено и у поступку развода. У односу на дужину брака и заједнице структура је следећа : до 5 година у некој врсти заједнице је 28,08%% корисника, до 10 година 22,47 % корисника, до 20 година 32,02% корисника, што указује да се корисници који су у браку до 20 година најчешће обраћају , укупно 82,57%. Број корисника који су у браку од 20 до 30 година је 12,35% а преко 30 година 5.05% корисника.

Структура проблема корисника, карактеристике третмана

Начин доласка

Највећи број корисника 54,71% долази самоиницијативно или на предлог пријатеља, који су већ користили наше услуге, од тога самостално иницира долазак, 31,53% корисника, а по предлогу пријатеља долази 23,18%. У последњих неколико година присутна је тенденција смањивања броја корисника који самостално, добровољно долазе, а у Саветовалишту се све више ради са корисницима по упуту институција (ЦСР, школе, дома здравља и дуго) и њиховим препорукама. По упуту и препоруци центра за социјални рад рађено је са 122 корисника , што чини 32,88% од укупног броја корисника.

Примљено је укупно 40 захтева центра за социјални рад, од чега 29 захтева за укључивање у саветодавно -терапијски рад и 11 замолница за достављање извештаја о продицама са којим радимо. Рад је настављен на 12 захтева из предходне године.

Основни суд је послао 6 захтева за укључивање родитеља у саветодавно-терапијски рад, који су у парничним поступцима везаним за родитељство. Основно јавно тужилаштво је послало 5 захтева за рад са починиоцима насиља, док од Одељења за извршење кривичних санкција нисмо добили ни један захтев.

Број корисника који долазе по упуту центра за социјални рад је 60 , а по препоруци 62, што је укупно 122. корисника. Корисници упућени од стране ЦСР чине 16,17% корисника услуге Саветовалишта у 2021. години, док се по препоруци ЦСР јавило око 16,71% корисника. Највећи број су корисници са искуством насиља и вишегодишњи корисници центра, који имају проблеме у вршењу родитељског права.

У овој години примљена су 2 захтева за саветодавно-терапијски рад са родитељима којима су одређене мере корективног надзора над вршењем родитељског права, а на 3 захтева из предходне године је настављен рад (укупан број корисника:5). Мотивација родитеља за променом је ниска, углавном не прихватају корективни надзор и

не схватају његов прави смисао. Рад са овом групом родитеља је комплексан, обично су то родитељи који имају вишегодишње лоше искуство у реализацији родитељства и препознаје се потреба да се мера одреди раније, јер се на тај начин даје више могућности за променом.

Остали корисници су долазили по препоруци Развојног саветовалишта, школа, суда, Саветовалишта за ментално здравље, НВО.

Врста проблема

У 2021. години, као и претходних година, већина корисника Саветовалишта долази због постојања више различитих проблема, који најчешће подразумевају истовремене тешкоће у личном, партнерском, родитељском и/или ширем породичном функционисању (76,54%,).

У односу на врсту проблема структура корисника је следећа:

- ***партнерски конфликти***: 142 корисника, односно 38,27%
- ***постразводни проблеми***: 69 корисника, односно 18,59%
- ***насиље***: 106 корисника, односно 28,57%
- ***родитељско функционисање***: 119 корисника, односно 32,07%%
- ***васпитни и развојни проблеми деце***: 68 корисника, односно 18,32%
- ***болести зависности***: 20 корисника, односно 5,39%
- ***менталне болести***: 37, односно **9,97%**
- ***лични развојни*** : 46 корисника, односно 12,39%
- ***породични конфликти***: 138 односно 37,19%
- ***остало***: 6 корисника, односно 1,61%

У односу на врсту проблема доминирају проблеми у партнерском функционисању (38,27%) и породични конфликти (37,19%), Следе проблеми из спектра родитељског функционисања (32,07%), са искуством насиља регистровано је 28,57% корисника. Треба нагласати да сви ови корисници имају истовремено два и више проблема.

Сложеност и врста третмана

Сложеност и врста третмана зависила је од сложености проблема клијената, њихових потреба и постојећих ресурса Саветовалишта.

Један број клијената је истовремено био обухваћен индивидуалним, партнерским и породичним саветодавним и терапијским радом.

Индивидуалним саветодавним и терапијским радом обухваћено је 271 корисника.

Партнерском, брачном терапијом обухваћен је 68 корисника.

Породичним саветовањем и терпијом обухваћено је 122 корисника .

Брачна терапија реализована је са 34 пара, односно са 68 корисника, што је више у односу на предходну годину. Узроци партнерске дисфункционалности су разноврсни, често су то различита очекивања, проблеми у комуникацији, односи са сродницима, вођење породичних финансија, борба за моћ, недостатак емпатије у односу, прељубља и сл. Број брачних сесија је варирао, у просеку до 3 по једном пару, један

број је одустајао након друге сесије, док су други остварили више сесија (један пар 11 сесија) .

У индивидуални психотерапијски рад било је укључено 271 корисника. Углавном је ова врста рада примењивана са корисницима који испољавају симптоме из категорије личних развојних проблема и који имају искуства са насиљем. Најчешће се односила на промену слике о себи и развој здраве животне позиције, преиспитивање и промену животних стратегија и раних одлука, подршку у процесу туговања у случајевима губитка, промене здравственог статуса или других акцидентних криза.

У овој години започете су две породичне медијације, али су клијенти одустали.

Са највећим бројем корисника 308 рад је у овој години завршен (83,01%). Рад са 63 корисника (16,98%) биће настављен током 2022. године.

Упућивање на друге институције

Потребе око 13,74% корисника захтевале су упућивање на друге институције у локалној заједници (суд, правна помоћ, дом здравља, центар, ПУ, НВО, развојно саветовалиште, саветовалиште за ментално здравље). Један број корисника, којима је била потребна психолошка помоћ је у телефонском контакту упућиван на друге пружаоце. Одсуство психолога се осећа, нарочито у раду са децом и младима, и потребно наћи начин да се систематизовано радно место попуни. Један број корисника је имао проблеме који су се првенствено могли бити решавани у оквиру других система, па је рад са њима након давања потребних информација завршаван, док је за један број корисника то значило ангажовање и других институција, уз настављање саветодавно-терапијског рада у Саветовалишту. Добру међусекторску сарадњу имамо са предшколским установама, Саветовалиштем за ментално здравље, Развојним саветовалиштем и међусобно једни другима упућујемо клијенте.

УСЛУГЕ

Саветовалиште пружа саветодавне и терапијске услуге (породична, брачна терапија, психотерапија), које су описане у претходном сегменту.

Поред основне делатности, Саветовалиште шири спектар својих услуга, како би изашло у сусрет разноврсним потребама локалне заједнице.

Превентивни рад

Општи циљ услуге Саветовалишта за брак и породицу је да помогне корисницима да лакше савладају личне, партнерске, породичне и групне изазове и проблеме, развију социјалне и животне вештине, као и да побољшају своје психолошко и социјално функционисање, кроз постизање позитивне промене. Превентивни програми могу да допринесу корисницима да препознају личне, партнерске и породичне проблеме и започну да их решавају, као и да развију своје социјалне и животне вештине. Саветовалиште је ове године укључено у два превентивна програма, која на

националном нивоу развија УНИЦЕФ, и то *Чувајмо родитеље, негујмо родитељство и Подстицајно родитељство кроз игру.*

Програм **Чувајмо родитеље, негујмо родитељство** започет је у децембру 2021. године. Користећи његове алате практичари могу да помогну родитељима и старатељима да превладају стрес, да се фокусирају на бригу о себи, да решавају конфликте, организују дневне рутине и деле родитељске обавезе, стварајући родитељски савез. Програм има позитивне ефекте који се огледају, пре свега у томе, да родитељи када су подржани у кризи о менталном здрављу у могућности су да обезбеде бољу негу и подстицајне односе кроз игру са својом децом, да помогну деци да се развијају и уче, да се боље повежу са децом, препознају њихове потребе и одговоре на њих. Програм је коришћен у непосредном раду са родитељима, чија деца имају до 3 године, радо га прихватају и позитивно реагују. Неколико родитеља је прихватило истраживање, за валидациону студију о ефектима програма, коју реализује УНИЦЕФ.

Крагујевац је један од 6 градова, осим Новог Сада, Врања, Општине Палилула – Београд, Бора и Новог Пазара у којима је започета реализација пројекта **"Подстицајно родитељство кроз игру"**, који спроводи Влада републике Србије и УНИЦЕФ уз финансијску подршку ЛЕГО Фондације.

Обука за пројекат **"Подстицајно родитељство кроз игру"** реализована је у мају 2022. године и стручни радник Саветовалишта за брак и породицу изабран је на конкурс за мастер тренера за град Крагујевац за област социјалне заштите. Тренери и мастер тренери из области здравља, предшколских установа и социјалне заштите у Крагујевцу су заједно реализовали обуку за професионалце, практичаре из сва три система у јуну месецу, што је била новина и велики изазов за тренере и за учеснике. Пандемија је условила да обука буде онлајн али смо дискусионе групе након сваког модула, углавном, организовали уживо. Интерсекторску обуку **"Подстицајно родитељство кроз игру"** у Крагујевцу су завршили укупно 61 практичара из система предшколских установа, система здравствене заштите и социјалне заштите.

Овај програм ставља родитеља у центар пажње кроз јачање родитељских компетенција за спровођење бриге о детету која укључује потребне развојне стимулације, као и на јачање мреже подршке породицима, а посебно оним у осетљивим ситуацијама. Могућности примене програма су велике и кроз индивидуални и групни рад чиме ће се садржај рада саветовалишта обогатити. Међутим, један стручни радник није у могућности да реализује групни рад са родитељима и организује све активности.

За релаизацију превентивних програма потребно је запошљавање и ангажовање стручних радника, а њихов значај и ефекти су велики за локалну заједницу.

Информисање

У току године настављена је континуирана сарадња са локалним медијима. Питања која су најчешће била интаресантна за медије односила су се на то због чега се грађани најчешће обраћају Саветовалишту за брак и породицу, да ли се повећава насиље, учесталост развода брака, колико млади посећују саветовалиште и слично.

Уређивачки одбор часописа **"Саветовалиште"** је једногласно одлучио да тема 23. броја буде **Потребе одраслих и старијих**. Потребе стријих и одраслих је била веома инспиративна тема за стручне раднике и сараднике, па су учешће узели стручњаци из НВО Amity из Београда, ЦСР Чачак, Геронтолошког центра у Крагујевцу, ПУ "Нада Наумовић", ПУ "Ђурђевдан", Црвеног крста, Градске управе, Националне службе за запошљавање, Окружног затвора у Крагујевцу, Службе за одрасле и старије Центра "Кнегиња Љубица", ОШ "Драгиша Луковић Шпанац", Добротворне фондације Српске православне цркве "Човекољубље". Учесће стручњака из различитих система је допринело да на тему одговоримо из различитих перспектива и контекста и часопис учинимо садржајним и занимљивим.

Програм рада са починилаца насиља у партнерским односима

Услуга психосоцијалног третмана починилаца насиља у партнерским односима је престала да се реализује у 2020. години, након континуираног рада од 10 година (2010 – 2019), у оквиру редовне делатности саветовалишта.

Међутим, Национална мрежа за програме рада починилаца насиља у породици ОПНА је добила пројекат преко Европске мреже "СТОП – Подршка имплементацији програма рада са починиоцима насиља над женама и насиља у породици у складу са члановима 16. и 12. Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција) и донета је одлука да пројекат реализује наша установа у партнерству са Оазом сигурности, због дугогодишњег искуства и искуства у примени нових стандарда рада. Пројекат је започет од 15. 06. 2021. и траје до 15. 11. 2022. године уз финансирање Европске мрежа за програме рада са починиоцима насиља (WWP EN) у сарадњи са организацијом UN Women. Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“ је потписала протокол о сарадњи са Националном мрежом за програме рада са починиоцима насиља у породици ОПНА. На пројекту су ангажована четири стручњака, три из наше установе: координатор програмских активности, два водитеља програма рада са починиоцима насиља и један из Оазе сигурности, саветница за психолошку подршку жртвама.

Са сарадницима из ЦСР "Солидарност", одржан је састанак у јулу месецу када им представљен пројекат и могућности упућивања и сарадње. Са Основним јавним тужилаштвом, обављени су телефонски разговори, јер они, због пандемије, и Групе за координацију и сарадњу организују онлајн. Полицијској управи у Крагујевцу је послат допис о реализацији пројекта и могућностима за сарадњу. Међутим, ЦСР је упутио само 2 починиоца на третман а тројица су дошла по препоруци. Након процене, индивидуалних разговора двојица су укључена у групу, двојица нису прихватила рад у групи, један је дошао на само један разговор. Принцип добровољности починиоци користе да би се избегла промена и рад на мењању насилних образаца понашања. На Групи за координацију и сарадњу се предлаже да се починиоци упуте на програм у Саветовалиште, међутим, како то за њих није обавеза починиоци у разговору са водитељима случаја у ЦСР одбијају да дођу у саветовалиште. У децембру је координатор програмских активности одржао састанак са руководиоцем Службе за децу и младе ЦСР

„Солидарност“, како би упућивање интензивније започело и направљен је договор . ОЈТ је послао 5 починилаца на третман од којих је једна жена. Са женом је рађено индивидуално, рад је био успешан и достављен је извештај ОЈТ. Два починиоца су укључена на третман, од којих је један укључен у групу, а са другим се ради индивидуално, због здравствених проблема, отежаног хода и велике удаљености од града (преко 30 км). Један није желео да се укључи, а са једним нисмо успели да остваримо контакт. Три починиоца су мотивисана у оквиру саветодавно-терапијског рада да се укључе у програм, двојица су укључен у програм, са трећим су иницијални разговори у току.

Водитељи ПРПН (Програма рада са починиоцима насиља) и саветница Оазе сигурности у сарадњи са координатором програмских активности су започели рад у августу месецу кроз индивидуалне разговоре са починиоцима и жртвама . Одржано је 3 сесије за вођење случаја, због епидемјске ситуације разговори се остварују и телефоном.

Групни рад је започет 22. новембра са 5 починилаца , али је један одустао и одржано је 7 групних сесија. Од четворице чланова групе двојица долазе редовно, док двојица праве изостанке, што отежава рад водитеља ПРПН. Група је отвореног тима па ће се по потреби укључивати нови починиоци који прођу процену и испуне критеријуме за улазак у групу.

Активности у локалној заједници

Обележавање Међународног дана породице

Имајући у виду ванредне околности у којима се налазимо, а које опредељују нове начине одржавања манифестација и обележавања празника – као и претходне године, обележавање Међународног дана породице смо усмерили на друштвене мреже и онлајн активности искористивши Фејсбук страницу Саветовалишта за брак и породицу коју, прати близу осам стотина суграђана, за обележавање Мрђународног дана породице

Обележавање Дана породице имало је симболичан хуманитарни карактер којим смо дали свој допринос у подстицању алтруизма код свих суграђана, а посебно породица и деце. Поред породичних вредности, промовисана је хуманост и солидарност, па је услов за учешће на овогодишњем конкурс на тему „Желим да представим своју породицу“, био да се, уз причу или слику, песму или цртеж, пошаље и потврда о слању СМС поруке са уплатом за нашег суграђанина, маленог Гаврила Ђурђевића, за чије лечење се у том тренутку, грчевитом борбом целе нације, прикупљао новац. На конкурс који је био отворен од 29. априла до 13. маја, преко друштвене мреже „Фејсбук“, пристигло је 35 литерарних и ликовних радова, а 15 радова који су добили највећи број лајкова посетилаца странице Саветовалишта за брак и породицу добило је пригодне награде. За породицу маленог Гаврила била је опредељена награда ван конкуренције. Акција је имала широк одјек у заједници – објаве на страници пратило је више од две хиљаде посетилаца који су слали СМС поруке за Гаврилово лечење. Стигло је на десетине порука подршке и од породица које нису узеле учешће у самом Конкурсу.

Додела награда породицама је уприличена на Међународни дан породице, 15. маја у дворишном простору Центра „Кнегиња Љубица“, уз поштовање свих епидемиолошких мера. Програм је отворила агенција „Супер Мама“ чија је драмска секција извела представу „Тамна страна Месеца“.

ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У 2021.ГОДИНИ

У сарадњи са Националном службом за запошљавање током 2021.године реализован је пројекат јавног рада „Помоћ старијима у Крагујевцу“ у трајању од четири месеца на којем су биле ангажоване 4 особе са инвалидитетом. Три сараднице су реализовале услугу помоћ у кући, а једна услугу дневни боравак за старије особе. Пројекат је омогућио коришћење услуге помоћ у кући за 15 лица са градског подручја и организовање и унапређење услуге дневни боравак за старије особе за 9 корисника.

- Пројекат **„Право на равноправност између мушкараца и жена као кључ друштвеног успеха града Крагујевца“**, који је финансирала Влада Швајцарске у оквиру програма "Подршка Владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености – Swiss PRO" а спроводи Канцеларија Уједињених нација за пројекте услуге (УНОПС) у партнерству са Сталном конференцијом градова и општина (СКГО). Град Крагујевац је реализовао пројекат кроз међуинституционалну сарадњу са Домом здравља Крагујевац, Црвеним крстом Крагујевац, Центром за социјални рад “Солидарност” и Центром за развој услуга социјалне заштите “Кнегиња Љубица”.

- Пројекат **„Разиграно родитељство“**, два стручна радника су укључена у реализацију пројекта;

- **„Подстицајно родитељство кроз игру“**, руководилац Саветовалишта за брак и породицу, мастер тренер је за стручњаке из система социјалне заштите, предшколског образовања и здравствене заштите реализовала обуку;

- Пројекат **„Подршка имплементацији програма рада са починиоцима насиља над женама и насиља у породици у складу са члановима 16. и 12. Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција)“** који реализује Центар „Кнегиња Љубица“ у партнерству са „Оазом сигурности“, због дугогодишњег искуства и искуства у примени нових стандарда рада.

ИНФОРМИСАЊЕ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И САРАДЊА СА СОЦИЈАЛНИМ АКТЕРИМА

Током 2021. године значајна пажња посвећивана је промовисању делатности Центра “Кнегиња Љубица” и информисању грађана и стручне јавности о актуелним активностима. Настављена је континуирана сарадња са локалним медијима, највише са РТК, на њихове позиве даване су изјаве и коментари на теме о којима су извештавали.

Дана 10.11.2021. године обележено је 10. година постојања и рада, што је такође медијски пропраћено. За дан установе публикована је Монографија „Првих десет година“,

Медијско представљање делатности је било је заступљено у свим организационим јединицама уз поштовање свих епидемиолошких мера, свака програмска активност била је медијски пропраћена: Међународни дан породице, Дечија недеља, „16 дана активизма

против насиља“, Фестивал „Блеја 2021“, медијско представљање услуге Помоћ и нега у кући и рада геронтодомаћице на терену, обележавање Међународног дана старијих особа у Дневном боравку за старије особе, посете донатора Установи и друго.

Током године реализована је сарадња са упутним центрима за социјални рад, Геронтолошким центром, Центром за породични смештај и усвојење Крагујевац, здравственим и образовним установама, тужилаштвом, удружењима грађана, донаторима који су Установу посећивали током ускршњих, новогодишњих и божићних празника.

На велико разумевање и сарадњу током пружања услуге наилазило се код Здравствених установа града Крагујевца, Института за јавно здравље као и са другим здравственим јединицама у оквиру КБЦ Крагујевца. Корисницама су у складу са Споразумом о поступању у заштити жртава насиља, у амбулантама и диспансерима, обезбедили хитан преглед, често без документације.

Настављена је сарадња са Полицијском управом у смислу размене информација о корисницима и обавештавања писменим путем приликом доласка и након одласка кориника из Прихватилишта. Такође, полицијски слижбеници су писменим путем обавештавали о предузетим активностима заштите жена које су из Прихватилишта изашле.

Бесплатну правну помоћ у свим поступцима заштите од насиља у породици и заступање у судским процесима, кориснице су добијале од НВО „Оаза сигурности“ .

Сарадња се остваривала и са Основним судом и Основним јавним тужилаштвом на чије се позиве одговарало писменим путем или путем сведочења у поступцима заштите од насиља у породици. Такође, са корисницама се у смислу давања подршке одлазило на рочишта у процесу заштите од насиља.

Сајт Центра за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“ Крагујевац“ пружа свеобухватне информације о услугама.

Путем средстава јавног информисања Центар „Кнегиња Љубица“ је у више наврата ширу и стручну јавност упознао са садржајима, активностима и постигнутим резултатима на реализацији свих услуга .

ЕДУКАЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Реализоване су следеће обуке:

- Стручни радници прошли су акредитовану обуку „Интерни мониторинг и евалуација“, где су стручни радници остварили бодове за лиценцу;
- Акредитовану обуку „Развијање активности каријерног вођења и саветовања (КВИС) у услугама социјалне заштите“, директорка и два стручна радника руководиоца Службе, у организацији Фондације „Темпус“
- Учешће на акредитованом програму „Оптимус за родитеље“ у организацији Центра за породични смештај и усвојење Крагујевац – три стручна радника;
- Учешће на конференцији „Ка позитивном малолетничком правосуђу“ у организацији УНИЦЕФ-а и Републичког завода за социјалну заштиту – примена васпитних налога;
- *Подстицајно родитељство кроз игру* (мај 2021), програм није акредитован , реализатор „Хармонија“ , финасира УНИЦЕФ;
- Руководилац Саветовалишта за брак и породицу, као мастер тренер реализовала је обуку *Подстицајно родитељство кроз игру*, за стручњаке из

система социјалне заштите, предшколског образовања и здравствене заштите (јун 2021.) у Крагујевцу

- „Базични концепти за алтернативну подршку у кризи“ (децембар 2021.)
- Установа је као члан удружења „Фице Србија“ и у септембру месецу учествовала на стручном скупу, односно Скупштини Удружења ;
- Учешће у раду Удружења стручних радника социјалне заштите Србије, запослена је чланица Управног одбора Удружења стручних радника социјалне заштите кроз седнице и стручне скупове;
- Учешће на едукацији на тему „Особе са инвалидитетом на путу једнакости и самосталности“, у организацији Центра за самостални живот особа са инвалидитетом;
- Активно учешће у раду Групе за жртве трговине људима;
- На Међународној конференцији 26. Октобарски сусрети „Орган старатељства - незаштићени заштитник“, Руководилац Саветовалишта за брак и породицу била је активан учесник са темом „Од саветовања до психотерапије – Саветовалиште за брак и породицу, једна од најстаријих услуга у систему социјалне заштите“;
- Директорка и руководилац Саветовалишта за брак и породицу учествовале су на он-лајн скупу поводом 30. година постојања и рада Саветовалишта за брак и породицу при Центру за социјални рад Нови сад;
- Активно је узето учешће у изради Стратегије социјалне заштите за период 2021.-2025. година;
- Публикован 23. број часописа „Саветовалиште“ на тему „Потребе одраслих и старијих особа“;
- Учешће на едукацијама у вези финансијског и правног пословања;
- Активно учешће директорке, стручних радника и других запослених у раду других стручних скупова и округлих столова.

Едукације како непосредно организоване тако и онлајн, учешћа на вебинарима, као и непосредно учешће на обукама, су допринеле унапређењу професионалних компетенција запослених у делу развијања комуникацијских вештина у раду и омогућиле адекватније препознавање и задовољавање специфичних потреба као и прикупљање бодова за обнову лиценци за рад у социјалној заштити.

СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ

На дан 01.01.2021. године установа је имала 26 запослених на неодређено, четворо на одређено и троје запослених по основу уговора о привремено-повременим пословима на реализовању услуга социјалне заштите.

У 2021. години није реализован пријем за троје запослених којима је у 2018. и у 2019.г. престао радни однос на неодређено време. Током године више пута смо се дописима обраћали са молбом, Градској управи за друштвене делатности и послове са грађанима за попуњавање радних места, који су неопходни за организовање, пружање услуга и и указивали на обавезност попуњавања радних места за пружање услуга у складу са Правилником о минималним стандардима за пружање услуга, како би захтев за обнављање / релиценцирање за три услуге социјалне заштите проследили ресорном Министарству. Нажалост, ни у 2021. години није се нашло решење

за пријем стручних радника и сарадника неопходних за релиценцирање три услуге чији смо актуелни пружалац.

Током 2021. године радни однос престао је за три запослене: на захтев запослене – један и за две запослене – стицање права на старосну пензију.

Р.бр.	Квалификациона структура запослених	2021 година (јануар-децембар)	2021.година (31.12.2021.г.)
1.	ВСС	12	11
2.	ВС	1	1
3.	ССС	9	8
4.	Нижа спрема	4	3
	УКУПНО	26	23

Структура запослених према врсти посла који обављају на дан 31.12.2021.г.

Р.бр.	Стручни сарадници(VI-VII)	Укупан број запослених	Неодређено време	Одређено време
1.	Директор-дипл.социолог		-	1
2.	Дип.социјални радник.	4	4	1
3.	Социјални радник	1	1	-
4.	Дипл.специјални педагог	2	2	-
5.	Дипл.педагог	0	0	1
6.	Дипл.психолог	0	0	1
7.	Дипл.правник	1	1	-
8.	Остали стр.сарадници	3	3	-
9.	Дипл.економиста	1	1	1
	УКУПНО	12	12	5

Р.бр.	Сарадници (III-IV)	Укупно радника	Неодређено време
1.	Сараднице -Геронтодомаћице	8	8
2.	Сарадници у Прихватилишту за децу и младе	2	2
3	Сарадник за опште, правне и финансијске, рач.послове	1	1
	УКУПНО	11	11

Структура запослених на неодређено време према полу

Редни број	Опис	Број запослених на дан 01.01.2021.	Број запослених на дан 31.12.2021.
1	Мушки	5	5
2	Женски	21	18

Структура запослених на неодређено време по времену у радном односу у социјалној заштити

Редни број	Опис	Број запослених на дан 31.12.2021.
1	До 5 година	1
2	5 до 10	3
3	10 до 15	7
4	15 до 20	8
5	20 до 25	/
6	25 до 30	3
7	30 до 35	1

На реализацији услуга ангажовани су и стручни радници и сарадници на одређено време и уговорима о привремено – повремених пословима, честе промене ангажованих професионалаца одражавају се кориснике и њихово прилагођавање. У 2022.години неопходно је регулисати њихов радни статус.

Недостаје 10 стручних радника и 7 сарадника на реализацијима услуга, да би се добиле потпуне лиценце за пружање услуга. У броју недостајућих радника су и 3 запослених који су напустили Установу 2018/2019. Године, као и стручни радник неопходан за лиценцирање услуге Становање уз подршку за младе који се осамостаљују.

На основу уговора са Националном службом за запошљавање - Филијала Крагујевац у току 2021. године, ангажована су два стручна радника који су обављали стручну праксу: дипл.социјална радница и дипл.специјални педагог. Стручна пракса траје до маја месеца 2022. године. Са стручним практикантима Центар не закључује уговоре који подразумевају права и обавезе из радног односа, јер трошкове њиховог ангажовања сноси Национална служба за запошљавање.

У децембру месецу закључен је уговор са Националном службом за запошљавање за реализацију програма „Моја прва плата“. Кроз уговор ангажован је један стручни радник, дипломирани психолог.

Установа аплицира на све позиве, како би омогућила младим стручним радницима и сарадницима на услугама укључивање у пружање услуга.

У 2022. години очекује се изналажење решења од стране оснивача за попуњавање радних места на неодређено време, односно пријем стручних радника и сарадника на неодређено време као и ангажовање на одређено време у складу са Законом, за стручне раднике, сараднике, како се не би угрозиле добијене лиценце за услуге и ангажовање стручног радника на саветодавно- терапијским услугама, због клијената који се обраћају Саветовалишту за брак и породицу .

ФИНАНСИРАЊЕ ЦЕНТРА „КНЕГИЊА ЉУБИЦА“ У 2021. ГОДИНИ

У 2021.години је остварен приход Центра „Кнегиња Љубица“ од 61.899.226,01 динара.

- Приходи из буџета града: 54.452.759,87 рсд.
- Сопствени приходи : 7.081.409,29 рсд;
- Приходи по основу трансвера од других нивоа власти : 365.056,85 рсд;
- Приходи по основу донација: није било новчаних донација а вредност робних донација 1.747087,60 рсд;
- Расход Центра „Кнегиња Љубица“ за 2021.годину је износио 59.065.709,04 рсд;
- Неизмирене обавезе из буџета Града на дан 31.12.2021.године износиле су 4.802.831,47рсд.

-Разлика укупних прихода и расхода текуће године, укључујући утрошак средстава која су исказана кроз позитивно пословање претходне године, представља позитиван резултат пословања у 2021. години односно 2.833.516,97 рсд.

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Центар за развој услуга социјалне заштите
„КНЕГИЊА ЉУБИЦА“ Крагујевац
Број: 550 /4 - /2022
У Крагујевцу, 25. фебруар 2022. године

Председница Управног одбора

Даница Тошић
